

Vörösvári Újság

Merischwarer Zeitung

VI. évf. 8. szám

2000. augusztus

Ára: 150 Ft

Millenniumi szoborszentelés

Augusztus 12-én dr. Takács Nándor megyéspüspök felszentelte Boldog Gizella szobrát, Tóth Dávid szobrászművész alkotását (Cikkünket lásd a 2. oldalon)

Ezredvégi Pilisvörösvári Napok

Képes összefoglalónk a 14-15. oldalon

A vörösvári gimnáziumban a millenniumi év alkalmából elkészítették a magyar Szent Korona másolatát. Az üveg- és gyöngyberakásos, festett, fából készült korona és a koronázási palást Szerecz György tanár úr kezemunkáját dicséri. A korona a palásttal együtt kellékként is szolgált „Az égig érő fa” című színdarabban, amelyet ezeréves államiségünk tiszteletére adtak elő az iskola diákjai

Fontosabb témáinkból:

- Botzheim István polgármester
tájékoztatója a csatornaberuházásról .. 4
- Változások a városházán 5
- 10 éves a gröbenzelli partnerkapcsolat . 6
- Mestersége: marcipánkészítő 8
- Három új kiadvány Vörösvárról 9
- A Gábor Dénes főiskoláról 16
- Interjú a Napos Oldal új vezetőjével .. 18
- Új röntgengép a rendelőintézetben ... 19
- Forma-1 vörösvári szemmel 20
- Nehéz döntések előtt a kézilabdások . 21
- Jelentés a szeméthyűjtési akcióról 24
- Hadjárat a parlagfű ellen 25

Felszentelték Boldog Gizella szobrát

Magas termetű, karcsú asszony volt...

Augusztus 12-én a Szent Év kiemelkedő jelentőségű eseménye volt Vörösváron Boldog Gizella szobrának felavatása. Első királyunk bajor származású feleségét Tóth Dávid budapesti szobrászművész álmodta bronzba. A történészek szerint Gizella magas termetű, karcsú asszony volt, nemes vonásait, királyi termetét, előkelő tartását hitelesen adja vissza a művész alkotása.

A plébániatemplom bal oldalán felállított szoboralak bal kezében a templom kicsinyített mását, jobb kezében az ún. Gizella-keresztet tartja. A bronzból készült szobor magas márványoszlopon áll, az alatta lévő kövezeten a királyi Magyarország térképe látható, a félkörívben elhelyezett kövek a Kárpátok karéját szimbolizálják. A kövezetben a három kör alakú bronzablácska Veszprémet, Passaut és Pilisvörösvárt jelöli.

A Szent Év alkalmából és a magyar államiság 1000. évfordulójának méltó megörökítésére emelt millenniumi szobor egyszerre mind az itt élő, főleg bajor eredetű és bajor dialektust beszélő német nemzetiség számára jelkép: Gizella

bajorként is hű gyermekévé vált Magyarországnak, német kultúrájával is új hazáját gyarapítva. Nem véletlenül

mondta éppen férje e szavakat: „Az egy nyelvű és egy szokású ország gyenge és esendő.”

Dr. Takács Nándor megyéspüspök is e szavakat idézte a szoboravatón mondott beszédében. A püspök atya példaként állította elének azt a családot, amelynek hívő és cselekvő tagja volt Gizella. E családnak két tagját, István királyt és Imre herceget is szentté avatták, Gizellát pedig Boldoggá. Méltán nevezhetők hát ők az első magyar „szent családnak”.

A püspök atya megáldotta és felszentelte a szobrot, amelyet az ünnepség végzetével a nagy számban megjelent hívek közléről is megtekintettek.

Az ünnepség után került sor a búcsúvasárnapi előmisére, amelyet a Német Nemzetiségi Vegyes Kórus templomi hangversenye követett.

* * *

Az egyházközség által állított szobor két és félmillió forintba került. A költségekhez a Millenniumi Kormánybiztosi Hivatal 1 millió forinttal, a városi önkormányzat 250 ezer forinttal, a Pest Megyei Önkormányzat 100 ezer forinttal járult hozzá.

Fogarasy Attila

Fotó: Sax Ibolya

A Gizella

kereszt

A rendkívül értékes, nagy becsben tartott ún. Gizella-keresztet a müncheni kincstárban őrzik. A közel 45 centiméter magas, tölgyfából készült keresztet aranylemezek borítják. Az aranylemezeket gyöngyök és ékkövek díszítik. A műtárgyon lévő feliratok szerint a keresztet „az ájtatos Gi-

zella királyné ajándékozta anyja, Gizella sírjára.” Szakmai körökben vitatják, hogy hol készülhetett a különleges, a maga műfajában csaknem páratlan műtárgy. Van, aki azt állítja, hogy csak Gizella passzai hazaköltözése után készülhetett. Mások szerint magyar mesterek alkotása.

Boldog Gizella

II. (Civakodó) Henrik bajor herceg és Burgundi Izabella leánya, IV. Henrik német-római császár húga

985 körül született. 995-ben Géza fejedelem megkéri kezét fia, a későbbi I. István király számára. A hagyomány szerint esküvőjükre 997 körül a bajorországi Scheyernben kerül sor. Öt gyermekük születik, de a nagykorúságot csak Imre herceg éri meg.

Gizella kegyes, Istennek tetsző életet élt, és jelentős egyházpártoló tevékenységet fejtett ki. Kiemelkedő szerepe volt a magyarok keresztény hitre térítésében. Német források egyenesen neki tulajdonítják a magyarok megtérését. Számos adományt tett az egyháznak, Veszprém völgyében apácakolostort alapított.

Korabeli ábrázolása megtalálható az 1031-ben a székesfehérvári prépostsági templomnak adományozott díszes miseruhán, amelyet később koronázási palásttá alakítottak.

István király halála után néhány évvel (valószínűleg 1045-ben) a passzai Niedernburg kolostorába vonult vissza, és a kolostor apátnője lett.

Az 1060-as évek első felében hunyt el. A földi maradványait őrző templom a középkortól kezdve magyar zarándokhely.

1975-ben lett hivatalosan boldog.

Ünnepnapja május 7., valamint február 1.

Sorozatunk hetedik részéhez érve egyre markánsabban körvonalazódik számomra az ideális uralkodó arcéle:

Magas intellektusú, több nyelven beszélő, művelt ember, aki a hadi tudományokban is jártas, és ha kell, bátran forgatja a kardot. Jellemes, humánus személyiség, ugyanakkor rendkívül határozott és az akaratát minden körülmények között érvényesíteni tudja. Kitűnő szervező és jó szónok. Piárosok nélkül is szimpátiát tud kelteni maga iránt. Ahogy félelmet tud kelteni ellenségeiben. Mindezek felett ravasz, ellenfeleit egymással összevesztető, kijátszó politikus. Nagy építő és jó közigazdász. Toleráns nemzetiségek, kultúrák, nyelvek és vallások iránt. Hazáját szerető jó hazafi és globálisan gondolkodó európai. Egyszóval: zseni. Olyan uralkodó, amilyenből évszadonként 1-2 akad a magyar történelemben.

Többségüket sikerült is már futtában bemutatnunk e hasábkon. S tán még futja majd egynéhányra a millenniumi év elmúltával is.

Múltkori számunkban egy erdélyi fejedelem, Báthory István alakját idéztük meg. A törökvészes, három részre szakadt szegény Magyarország XVII. századi történelmét ismerve aligha meglepő, hogy a nemzeti büszkeség húrjait is megpengetve most ismét egy tündérkerti uralkodót invitálok ide: Bethlen Gábort, a nagy fejedelmet, kit a fentebb felsorolt tulajdonságok igen jól jellemeznek, s akiről későbbi utódja, Kemény János fejedelem mondotta volt e szavakat: „Óh, vajha avagy ne született, avagy örökké élt volna!”

Bethlen Gábor 1580-ban született Marosillyén. Fiatalsága Erdély egyik legsúlyosabb időszakára, a 15 éves háború éveire esett. Élete a fejedelmek szolgálatában szüntelen hadakozásból állt. Többször volt kénytelen török emigrációba menekülni.

A fejedelemséget is a török Porta segítségével szerezte meg 1613-ban. A törökök segítségére és a szultán bizalmára amolyan szükséges rosszként egész uralkodása alatt számított. Mélyen vallásos ember lévén ez bizonyára nyomhatta is a lelkét. Halála előtt írt végrendeletében is kifejezi ezt: „mind idvességéb, mind tisztességéb volna keresztény fejedelmek gubernálási oltalma alatt élni, de az Úr Isten attól is megfosztotta nemzetünket...” A kortársak közül is sokan nehezteltek rá törökpártiságáért.

A történészek szerint azonban a Bethlen által úton-útfélen hangoztatott sirám, hogy ő mennyire függ a Porta akaratától, és egy lépést sem tehet a szultán szava nélkül, csak megtévesztés volt. Valójában semmi sem történt Erdélyben az ő akarata ellenére, zse-

Magyar millennium – a hetedik évszázad Bethlen Gábor, a nagy fejedelem

törökök uralta Kárpát-medencében Erdély Magyarország végháza, a magyar örökség átmentője és továbbfejlesztője.

niális és ravasz diplomataként az orránál fogva vezette a szultánt.

Rendkívüli tehetségére nemcsak a diplomáciában, hanem az országszervezésben és építésben is szüksége volt. Egy kortárs történetíró így ír erről: „Mindenki tudja, hogy uralkodása kezdetén milyen zavaros, szerencsétlen és hányattatott volt Erdély hely-

E nyugalomnak és virágzásnak persze ára volt: egy egész életen át tartó hadakozás a pártütőkkel és az idegen seregekkel.

Bethlen hadvezéri képességeinek ékes bizonyítéka, hogy miközben Európa országainak nagy részét lángba borítja a harmincéves háború, Erdély földjét egyszer sem tapodják idegen csapatok.

Bethlen 10 év alatt három hadjáratot indít II. Ferdinánd ellen, s noha számos csatát megnyer, hét felvidéki vármegyét elfoglal, s még a Szent Koronát is visszaszerzi, nagy tervét, élete álmát, a nemzeti királyság visszaállítását nem tudja elérni.

A történészek szerint a sors tragédiája, hogy ez a realitások közt mindig kitűnően navigáló államférfi elérhetetlen végcélra törekedett. (S ebben is mily hasonlóságot fedezhetünk fel nagy elődeinek, így például Mátyás királynak élettörténetében.)

Számtalan uralkodói erénye és jeles tette közül befejezésül még egyet emelnék ki: azt a türelmet és megértést, amit a különböző vallások és nemzetiségek iránt tanúsított az általa vezetett országrészben. Miközben Európában vallási jelszavakat harsogva ölik rakásra egymást a népek, Erdélyben mindenki szabadon gyakorolhatja vallását. Bethlen visszatelepíti országába a jezsuitákat, befogadja a Morvaországból vallásuk miatt elűzött anabaptistákat, megtűri a szombatosokat, támogatja a román lakosság döntő többsége által követett görögkeleti egyházat, sőt még metropolitát is helyez az élükre.

Vallási türelmének, politikájának üzenete, tanúsága, szívlelendősége van számunkra. Nagy szegénysége a történelemnek, hogy ez az üzenet nem jutott el későbbi korok koronás és államfőihez, vezetőihez, politikusaikhoz. A szomorú ellenpéldákhoz csak néhány tucat kilométert kell utaznunk dél felé.

Hasonló türelem és tolerancia jellemzi – mai szóval így mondanánk – Bethlen nemzetiségi politikáját is. Uralkodása alatt kísérelt sem történt a szászok vagy a románok magyarosítására, és a zsidók sárga csilagát is levétette. Arra törekedett, hogy országa különböző népek fiainak együttes munkájával virágozzék. E gondolatát egy zsidó kereskedő számára kiállított oltalomlevélben is kifejtette.

Bethlen Gábor, a XVII. század kétség kívül legkiemelkedőbb magyar államférfia 1629-ben halt meg.

Halálakor egy szász így emlékezett róla: „Adjon Isten az országnak sok hasonló uralkodót és hatalmasságot, a haza igazi atyja volt.”

Bethlen Gábor, „a haza igazi atyja”

zete; belső és külső zavargások miatt annyira szenvedett, hogy sokan azt hitték ... anynyi sok ellenség dühét nem lehet lecsendesíteni; de ezeket mind ... nemcsak lecsendesítette, hanem mindenkit kényszerített, hogy a maga helyére visszatérjen. Majd a töle hajótöröttként elszóródott és elidegenedett, elvadult lázadó lelkét nagy szelidséggel, bölcsességgel és okossággal ... az írott törvények fegyelmeinek s az üdvös engedelmesség igájának megnyerte.”

Bethlen uralkodását ugyanúgy kezdte, mint általában az eddig ismertett országfők: visszaszerzte az elődei által tékozlóan eladományozott kincstári birtokok nagy részét, és oly intézkedéseket hozott, melyeknek köszönhetően fejlődésnek indult a bányászat, az ipar és a kereskedelem. Mindezek nyomán a kultúra is virágzóvá vált. Bethlen újjáépíttette a gyulafehérvári fejedelmi palotát, ahol pazar udvartartást rendezett be. A művészet és a tudomány virágkorát élte. Erdély valóban tündérkertté vált, s ez a nyugalmas, termékeny időszak egészen 1657-ig, II. Rákóczi György sikertelen lengyelországi hadjáratáig eltart. Az erdélyi emberekben e korban tudatosul, hogy e vértáztta csonka földön, a Habsburgok és a

POLGÁRMESTERI KÖZLEMÉNY

Beindult a csatorna-beruházás

Tisztelt Vörösvári Polgárok!

Sokan kerestek meg azzal a kéréssel, ad-jak tájékoztatást a csatorna-beruházás folya-matairól, illetve várható lépéseiről.

A címben jelzett mondat igaz, a beru-házás elindult, de ez nem jelenti azt, hogy bár-melyik polgár az utcára rohanva az újság megjelenése napján ott találja a csatornaáso gépet.

Egy ilyen nagy volumenű beruházás jó-val korábban kezdődik, azt megelőzően, hogy az utcákon megtörténik az első kapa-vágás.

A Képviselő-testület még 1999. január 25. napján elhatározta, hogy a város vala-mennyi eddig nem csatornázott utcáját egy-szerre, egy beruházás keretén belül szenny-vízcsatorna-vezetékkel látja el.

Amint azt a Vörösvári Újság júliusi számában közöltük, a beruházáshoz szük-séges állami támogatás nagy részét meg-nyertük.

Még meg sem jelent a közlönyben a tá-mogatásról szóló értesítés, intézkedtünk a beruházás indításáról. A beruházást a vonat-kozó jogszabály szerint közbeszerzési eljá-rás keretében kell lebonyolítani. A Közbe-szerzési törvény alapján a beruházás összér-téke előminősítési eljárást ír elő. A Közbe-szerzési Értesítő szerkesztőbizottsága ré-szére 2000. augusztus 7. napján feladásra került az előminősítésre szóló részvételi felhívás.

Megépítésre kerül kb. 13 km 200 mm-es műanyag csatorna és kb. másfél km 300 mm-es műanyag csatorna.

A teljes előirányzott költség kb. 392 mil-lió forint.

Ez a felhívás a Közbeszerzési Értesítő-ben várhatóan szeptember hó elején fog megjelenni.

A részvételi jelentkezésre a kivitelezésre pályázóknak 26 nap áll rendelkezésükre a megjelentést követően. Ez idő alatt az ösz-szes szükséges igazolást és egyéb, a felhí-vásban előírtakat be kell a jelentkezőknek szerezniük és a pályázathoz csatolniuk.

Ezt követően kerül sor a pályázatoknak az önkormányzat által történt értékelésére, melyhez 8 napra van szükségünk. Az előmi-nősítés megfélelt pályázók most már ajánlati dokumentáció átadásával közvetle-nül lesznek felkérve ajánlattételre. Ezzel párhuzamosan a Közbeszerzési Értesítőben is megjelenik az előminősítés eredménye. A felkért pályázóknak 41 napot biztosítunk a pályázatok leadására. Azok a felkért cégek, akik pályázatot adnak le, 10 nap múlva szá-míthatnak eredményhirdetésre.

A nyertes pályázót a Képviselő-testület választja ki.

Előzetes beclésünk szerint a nyertes ki-vitelezővel 2000. december közepén írjuk alá a kivitelezési szerződést.

A pályázati feltételek között a kivitelezés befejezési határidejét 2001. június 30. nap-jára kértük. Hogy ezt egyáltalán tudják-e teljesíteni, illetve, akik vállalják, hogyan teljesítik, csak a pályázatok bontásakor tud-juk meg. Arra azért számítunk, hogy a kivi-telezés vélhetően párhuzamosan, egyszerre több helyszínen indul meg. És miután ez a kivitelezési munka időjárásfüggő, biznunk kell, hogy az időjárás is kegyes lesz hoz-zánk.

A beruházás indítása a lakossággal kap-csolatos, víziközmű-társulat megszervezé-sét célzó tevékenység beindítását is jelenti. Ez a munka az alábbiak szerint történik:

Víziközmű-társulat szervezési anyagainak összeállítása 2000. 09. 01. - 2000. 12. 31.

- Felhívás (ez a jelen tájékoztató)
- Szervezőbizottság alakítása, jegyzőköny-ve
- Társulat vezető szerveinek kialakítása: intézőbizottság, ellenőrzőbizottság, képvise-lők
- Belépési nyilatkozatok, megállapodás összeállítása
- Természetes személyek utcánkénti jegy-zéke
- Polgármesteri Hivatal közzétételményei-nek jegyzéke és érdekeltségi egysége
- Jogi, nem jogi személyek jegyzéke, érde-keltségi egysége
- Érdekeltségi egység értékeinek meghatá-rozása, havi fizetés és készpénzfizetés ese-tére
- Szervezőmunka

A víziközmű-társulat alakításához szükséges dokumentumok elkészítése

2000. 10. 01. - 2001. 01. 31.

- Jegyző javaslata a társulat létrehozására
- Jegyző ellenjegyzése a társulat érdekel-tégi határára
- Vízügyi Igazgatóság javaslata a társulat létrehozására és a szervezőbizottsági tagra
- Vízügyi Igazgatóság ellenjegyzése a tár-sulat érdekeltségi területeinek határára
- Szervezőbizottság beszámolója
- Alakuló víziközmű társulati ülés összehí-vása, levezetése 2001. 01. 15.
- Víziközmű-társulat cégbejegyzési anya-gaihoz az alapadatok összeállítása

Cégbejegyzéshez és az alakuló üléshez szük-séges dokumentumok elkészítése

2000. 11. 01. - 2001. 01. 31.

- Alakuló ülés jegyzőkönyve és mellékletei
- Alapszabály
- Műszaki-pénzügyi számítás
- Alapokmány
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Meghatalmazások dokumentálása
- Összesítő a város természetes személyei, jogi, nem jogi személyei, önkormányzat in-tézményei érdekeltségi egység számáraól

➤ Nyilatkozatok a tisztségre megválasztot-taktól

➤ Alírási címpéldányok

➤ Teljes cégbejegyzési anyag összeállítása

➤ Ügyrendi ellenjegyzés

➤ Bejegyzési és kikiáltási díj rendezése

➤ Társulat alakítási anyagainak benyújtása a cégbírószagra 2001. 01. 31.

Vízközmű-társulat munkájának beindítása és lezárása 2001. 02. 15. - 2002. 06. 30.

➤ Víziközmű-társulat és az önkormányzat közötti társberuházói szerződés elkészítése 2001. 02. 15.

➤ Hitelfelvétel előkészítése 2001. 03. 30.

➤ A víziközmű-társulat munkájának beindí-tása, műszaki-gazdasági tanácsadás

➤ Víziközmű-társulat felszámolásáig segíti, irányítja az intézőbizottság, ellenőrzőbizott-ság és a küldöttgyűlés munkáját.

Tisztelt Vörösvári Polgárok!

Remélem, sikerült kimerítő informáci-ókat szolgáltatni a tervezett nagyberuházá-sunkról, és megnyugtatni azokat, akik vél-hetően régóta várnak arra, hogy a rendszeres és környezetet szennyező szippantások helyett szennyvízüket a csatornahálózaton ke-resztül a szennyvíztisztítóba vezethessék.

Kérem mindazokat, akik esetleg még nem jelentkeztek a csatornatársulatba, lépje-nek be, hamarosan kihirdetjük ennek mód-ját, hiszen az előszervezés már megtörtént, és ismereteink szerint a csatornatársulat megalakulásához a kellő létszám rendelkezésre áll. A Képviselő-testület 1999. január 25-én a lakossági érdekltség befizetést 110 000,- forintban határozta meg, amelyből az egyösszegű befizetők részére 10 000,- forint kedvezményt állapított meg.

Nagyon fontos, hogy a csatornahálózat építésének jövő évi befejezése után valóban mindenki rákössön az új hálózatra, mert ez-zel biztosítható az altalaj szennyezésének megállítása, illetve a szennyvíztisztító ka-pacitásának kihasználása és ezzel gazdaságos működésének megoldása. Ezt azért teszem közzé, mert a meglévő hálózat mentén is csak kb. 50 %-os a rákötések aránya, tehát minden második háztartás még nem veszi igénybe a szennyvízcsatorna-szolgáltatást.

Azért is örömdetes e beruházás befejezé-sének belátható ideje, mert a csatornázást követően kerülhet sor a még nem csatorná-zott utcákban a szilárd burkolatok kiépítésé-re. Az élet természetesen nem áll meg, már megbízást adtunk szaktervezőnek, amely megbízás a szennyvíztelep bővítésének vizsgálatára szól, ugyanis Pilisvörösvár bel-területe a csatornahálózat és a szennyvíztelep megépítését követően is növekszik. A futballpálya mögötti területen több száz tel-ek kialakítása és beépülése várható azzal, hogy az ottani tulajdonosok megegyeztek az utakhoz és közterületekhez szükséges felü-letek köztulajdonba adásáról. Az innen ér-kező szennyvizet már csak a bővített szennyvíztisztító tudja fogadni. Ugyancsak szennyvíztisztító-kapacitásbővítést igényel az iparterületként belterületbe vont kb. 40 hektáros terület a város Budapest felőli ol-dalán.

*Botzheim István
polgármester*

Közérdekű hírek, események

A szociális lakások hamarosan elkészülnek – a Deák Ferenc utcai csomóponton egyelőre még törlik a fejüket a szakemberek

Okmányiroda

Július 25-én ünnepélyes keretek közt került sor az Okmányiroda hivatalos átadására. Az érintett települések polgármestereinek jelenlétében dr. Eiselt György, a belügyminisztérium informatikai és távközlési helyettes államtitkára vágta át – az iroda megnyitásának jelképeként – a nemzeti színű szalagot.

Millenniumi zászló

Az eredeti elképzelések szerint a kormány által adományozott millenniumi zászlót a Pilisvörösvári Napok keretében augusztus 12-én adta volna át Dávid Ibolya igazságügyi miniszter Botzheim István polgármesternek. A miniszter asszony elfoglaltsága miatt a zászló átadására – értesüléseink szerint – várhatóan októberben kerül sor.

Fáklyaláng

Augusztusban többször is begyűjtötték a gázfáklyát a város határában lévő gázelosztó telepen. A fáklya begyűjtésére azért van időnként szükség, hogy a vezetékben lévő szennyezett gázokat elégethessék. A levegőbe közvetlenül kiengedett gázok jelentős környezetszennyezést okoznának. A gázfáklya száz méteres körzetében nincsenek – nem is lehetnek – épületek, ezért a gázok meggyűjtása semmiféle balesetveszéllyel nem jár. A fáklya meggyűjtása mindazonáltal félelmetes fény- és hangjelenséggel jár együtt, ezért a lakosság megnyugtatása érdekében az illetékesek a tisztító művelet megkezdése előtt értesítik a Polgármesteri Hivatalt.

(Sajnos előfordul, hogy a Hivatal csak 1-2 nappal a fáklya meggyűjtása előtt kapja kézhez az erről szóló értesítést, így már nem tudja a lakosságot tájékoztatni róla. Az idő

rövidsége miatt ez a tájékoztatás legutóbb szintén elmaradt. Az iszonyúan sistersgő, vakítóan lángoló fáklya több vörösvári lakosban is félelmet keltett. Többen egyenesen azt hitték, hogy felrobbant a gázelosztó állomás.

Térrendezések

Ez év márciusában 250 ezer forintot szavazott meg a Képviselő-testület a Hősök tere és a Vásár tér részletes engedélyezési terveinek elkészítésére. A kivitelezésre májusban 23 millió forintot szavaztak meg a képviselők. Június végén 40 millió forintra emelték fel ezt az összeget. Ugyanekkor határoztak arról is, hogy a munkával a Parképítő Rt.-t bízzák meg.

Szimeth István, a Műszaki Iroda új vezetője arról tájékoztatta újságunkat, hogy a beruházás jelenleg is a tervezés stádiumában tart. Mindenképpen szeretnék azonban elkezdni még az idén a parképítő munkákat. Előre láthatólag először a Hősök terét rendeznék, s csak ezután kerülne sorra a nagyobb forgalmú Vásár tér átépítésére.

Csomópontproblémák

Készen van a terv a Deák Ferenc utcai közlekedési csomópont kialakítására. A kivitelezésre május végén különített el a Képviselő-testület 5 millió forintot. A Deák Fe-

renc utca és a 10-es út találkozásánál eltervezett csomópont megépítéséhez azonban a Pemák nem járul hozzá. Műszakilag nem tartja megfelelőnek ugyanis, hogy a Klapka utcai csomóponttól mindössze 40 méterre – ráadásul balesetveszélyes helyen, egy bukkanóhoz közel – újabb csomópont épüljön. (Az előírások szerint 800-1200 méter kell hogy legyen a csomópontok között.) Szimeth István szerint megoldást jelenthetne az, ha a Deák Ferenc utcát rávezetnék a Klapka utcai csomópontra. Ez is azonban számos műszaki problémát vetne fel, ráadásul kisajátítással is együtt járna. A Deák Ferenc utca 10-es útra való szabályos kivezetéséről a Műszaki Iroda tovább folytatja az egyeztetéseket a Pemákkal.

Négy szociális lakás átadás előtt áll a Csobánkai utca 3-ban, további két lakás épül majd jövőre az utcafronton álló régi épület helyén

Lakásépítés

Felvételünk tanúsága szerint is hamarosan elkészülnek a Csobánkai utcában épülő szociális lakások. Egyelőre négy lakás átadására kerül sor. Az utca felőli régi épület elbontása után – várhatóan még ebben az évben – még két lakás építéséhez fognak hozzá.

Fogarasy Attila

Változások a Polgármesteri Hivatalban

Jelentős átalakítások történtek a nyár folyamán a városházán. Az épület jobb szárnyának földszintjén megnyitotta kapuit az Okmányiroda, a bal oldali szárnyba pedig – a Műszaki Iroda volt helyiségeibe – a pénztár, az adóhatóság, a szociálpolitikai és gyámügyi előadók és az anyakönyvvezető költözött be. Az irodák személyi állományában is több változás történt.

– Az átalakítások azt a célt szolgálják, hogy minden tekintetben megfeleljünk egy kisváros polgármesteri hivatalától elvárható színvonalnak. Igyekszünk ezt nemcsak a technikai feltételek javításával, de a szakmai felkészültség növelésével és az ügyfelekkel való példamutató bánásmóddal is el-

érni – mondja dr. Ungár László jegyző. – A városházát felkereső polgárok kényelmét szolgálja, hogy a nagy ügyfélforgalmú irodákat a földszinten helyeztük el. Az Ügyfélszolgálati Iroda szeptembertől ideiglenes jelleggel az Okmányiroda helyiségében működik majd. Készül azonban már egy tanulmányterv a főépület és az oldalépület összekötéséről: az elképzelések szerint az ügyfélszolgálat az itt kialakítandó ügyfélváróban kerül elhelyezésre. Az épületbővítést valószínűleg csak a következő évben sikerül megvalósítanunk.

A hivatalban bekövetkezett személyi változásokról röviden a következő tájékoztatást szeretném adni: Nagy Pétert, a Műszaki Iroda vezetőjét kikérte a Piliscsabai Polgármesteri Hivatal az ottani Műszaki

Iroda élére. A helyét pályázati úton egy nagy tapasztalattal rendelkező szakemberrel töltöttük be. Az iroda új vezetője Szimeth István, aki korábban hasonló beosztásban a főváros XX. kerületében dolgozott. A Műszaki Iroda beruházói csoportjába több új munkatársat is felvettünk. Szeptember 1-jétől ismét lesz főépítész Vörösvárnak, Tigyi Zsuzsanna személyében. Ő szintén pályázat útján nyerte el e fontos munkakört. A Gazdálkodási (pénzügyi) Irodának két munkatársa is nyugdíjba vonult. A megüresedett állásokat (belső ellenőr, pénzügyi előadó) sikerült betölteni. Továbbra sincs azonban igazgatási irodavezetője a hivatalnak. Ez annak is a következménye, hogy az irodavezetői állások betöltéséhez nem elég a jogi vagy közigazgatási végzettség, irodavezetői közigazgatási szakvizsgával is rendelkeznie kell a pályázónak.

Fogarasy Attila

10 Jahre Partnerschaft Pilisvörösvár-Gröbenzell

Am 22. Juli 2000 wurde die 10jährige Partnerschaft zwischen Werischwar und Gröbenzell gefeiert. Aus diesem Anlaß war eine kleinere Delegation aus Werischwar im Bürgerhaus von Gröbenzell vertreten.

Dr. Bernd Rieder, Bürgermeister von Gröbenzell meinte, daß die 10jährige Partnerschaft ein Anlaß zur Freude und zum Dank sei. In seiner Eröffnungsrede machte er einen kurzen Rückblick. "Wir haben uns im Sommer

die bei der "Geburt des Kindes" eine herausragende Rolle gespielt haben. Außerdem erwähnte er noch viele Menschen, die sich für die gute Partnerschaft besonders hervorgetan haben: die Vorsitzenden und Mitglieder des Deutsch-Ungarischen Vereins, die Partnerschaftsreferenten, die Organisatoren der Austausche usw..

Nach der Meinung von Dr. Bernd Rieder war und ist die Partnerschaft zwischen den

zwei Städten eine vorbildliche Ehe, die der offiziellen, aber vor allem der ehrenamtlichen Arbeit vieler Bürger zu danken sei. Sein besonderer Dank galt denen, die immer wieder Gäste aus Ungarn einluden und ihnen den Gröbenzeller Alltag zeigten.

Bürgermeister István Botzheim erinnerte in seiner Festrede an den Beginn der Partnerschaft zurück: "Es war ein Zufall, nämlich eine Autopan-panne. Und natürlich die menschliche Hilfsbereitschaft." Danach kam es zu einem Informationsbesuch und im Notizbuch einiger Gröbenzeller Bürger entstand eine Vermerkung über Werischwar.

Die Gründung der Partnerschaft erfolgte nach einem Besuch auf dem Werischwarer "Kiritog" im August 1990. "Werischwar wurde von seiner Partnergemeinde sofort verwöhnt. Wir bekamen verschiedene Maschinen und dafür versuchten wir Werischwarer uns zu geben. Wir erwiderten all das, was wir von den Gröbenzeller bekamen mit Gastfreundschaft, Lustigkeit, Menschlichkeit und Traditionspflege. Seitdem vergeht kein Festtag ohne die Anwesenheit unserer Gröbenzeller Freunde. Nicht nur persönliche Verbindungen, kulturelle Kontakte, sondern auch Geschäftsverbindungen, wie gemeinsame Unternehmen

sind mittlerweile entstanden." – so István Botzheim. Nach den Festreden überreichte der Werischwarer Bürgermeister seinem deutschen Kollegen eine Überraschung. Das war ein Album mit den Fotos der Ereignisse, die in den letzten 10 Jahren zwischen den zwei Gemeinden passierten und eine Mappe, mit allen offiziellen Dokumenten der vergangenen 10 Jahre bezüglich der Partnerschaft. Das Geschenk von Gröbenzell anlässlich des Jubiläums war eine Plakette.

Auch der Stellvertreter des Bürgermeisters der französischen Partnergemeinde von Gerstetten wünschte den Jubelaren ein langes Leben. Anschließend wurde auf die gemeinsame Freundschaft mit Sekt angestoßen.

Gerade an diesem Wochenende feierte der Männergesangverein Gröbenzell das 75. Jubiläum seines Bestehens. Aus diesem Anlaß wurde am Abend ein Konzert mit der Teilnahme von 4 Chören und des Orchesters des Gymnasiums Gröbenzell organisiert. Hier traten Anna Peller – in Gröbenzell nur "Ungarische Nachtigall" genannt – und ihre Tochter auf die Bühne und ernteten großen Beifall. Nach dem Konzert wurden die Chormitglieder und die Werischwarer Gäste zu einem Abendessen eingeladen, wo man bei guter musikalischer Stimmung die bayrischen Spezialitäten ausprobieren konnte.

Am 23. Juli war auf dem Rathausplatz ein ökumenischer Gottesdienst, wo zum zweiten Mal im Leben des Männergesangvereins eine Fahnenmutter geweiht wurde. Diese Fahnenmutter hat dem Verein anlässlich des Jubiläums eine Fahne gestiftet. Im Anschluß spielte das Blasorchester Gröbenzell und es fanden diverse Vorführungen statt. Für das leibliche Wohl sorgten Getränkeauschank, ungarische Spezialitäten, Fisch- und Imbissstände.

Nach dem ereignisreichen Wochenende verabschiedeten sich die Werischwarer und Gröbenzeller Freunde voneinander für kurze Zeit. Bald trifft man sich aber wieder, denn die Gröbenzeller haben für Ende August eine Fahrradtour von Gröbenzell nach Werischwar vor. Außerdem findet noch im September ein Schüleraustausch zwischen Gröbenzeller und Werischwarer Schüler in Werischwar statt.

Zu erwähnen ist noch, daß im Juli in Gröbenzell eine Ausstellung von zwei Werischwarer Künstlerinnen zu sehen war: von Berta Wieszt (Sattlermeisterin) und Maria Pielh (Kunstmalerin).

Ibolya Sax

István Botzheim, Marcel Linet, János Herczegfalvy und dr. Bernd Rieder
Photo: Ibolya Sax

1988 kennengelernt, dann im Jahre 1989 zweimal verlobt und am 3. April 1990 geheiratet. Unser Ziel war die Förderung von direkten, persönlichen Kontakten der einzelnen Bürger und Familien. Die Schwerpunkte lagen auf dem Jugendbereich (Schüleraustausch), Erziehungsbereich (v.a. Kindergärten), Sportbereich, kulturellen Bereich (Chor, Blasorchester, Tanzgruppen, Kunstausstellung von Künstlern), sozialen Bereich (Seniorentreffen), aber sie betrafen auch das Bürgeramt (Erfahrungsaustausch)."

Er hob drei Namen hervor, nämlich János Müller, Ferenc Wieszt und Georg Mittelmayer,

10 éves a Pilisvörösvár és Gröbenzell közötti partnerkapcsolat

Július 22-én a Gröbenzellben megrendezett jubileumi ünnepségen többen is részt vettek Pilisvörösvárról – az önkormányzati képviselőkön kívül elsősorban azok, akik sokat tettek a partnerkapcsolatért. A két testvérváros polgármestere, dr. Bernd Rieder és Botzheim István ünnepi beszédjükben összefoglalták az elmúlt tíz év eseményeit, és elmondták, hogy az egész partnerkapcsolat egy szerencsés véletlen folytán jött létre.

Úgy tűnik, hogy a legfőbb célt – azt, hogy közvetlen, személyes kapcsolatok alakuljanak ki a két város polgárai, családjai között – sikerült elérni. Ez többek kö-

zött annak köszönhető, hogy kezdettől fogva nagy súlyt fektettek a következő területekre: ifjúság (diákcseré), nevelés, sport, kultúra (kórus, fúvószenekar, táncsoport, művészek kiállításai), polgármesteri hivatal (tapasztalatcsere) stb...

Külön köszönetet mondtak mindazoknak, akik a találkozásokat megszervezték, és azoknak, akik vendégeket fogadtak. Dr. Bernd Rieder polgármester úr szerint ez a „házasság” egy mintaházasságnak nevezhető, amely többnyire a polgárok társadalmi munkájának köszönhető.

A beszédekben elhangzott néhány terv a közeljövőt illetően is. Augusztus végén

egy biciklis csapat indul útnak Gröbenzellből Vörösvárra. Szeptember közepén pedig gröbenzelli diákok érkeznek.

Végül – az ajándékok átadása után – egy pohár pezsgővel koccintottak a vendégek a két város közti barátságára.

Éppen erre a hétvégére esett a gröbenzelli férfikórus 75 éves jubileuma. Ez alkalmából minden vörösvári vendég meghívást kapott az ünnepi koncertre, melyen négy kórus és egy zenekar lépett fel. A koncerten fellépett Peller Anna és lánya, ifj. Peller Anna is.

Vasárnap a kórus tiszteletére ökumenikus misét tartottak a Bürgerhaus előtti téren. A mise különlegessége volt a zászlóanya-szentelés. Az istentisztelet után különböző programok tették színesebbé a vasárnap délutánt.

Sax Ibolya

Schüler aus Werischwar in Gerstetten

An der größten Jugendbegegnung in Ostwürttemberg, die anlässlich der EXPO organisiert wurde, nahmen auch 30 Schüler aus Werischwar teil. Die fast 200 Jugendlichen aus Ungarn (Pilisvörösvár, Pilisborosjenő, Tát, Fertőrákos) und Frankreich (Cébazat, Columbel) wurden bei Gastfamilien in Gerstetten, Herbrechtingen und Steinheim untergebracht. Die Gruppen kamen am 30. Juli am Nachmittag in Steinheim an, wo sie mit der Blasmusik der Seniorenkapelle des Musikvereins Sönnstetten empfangen wurden. Inzwischen trat die Tanzgruppe aus Weindorf auch auf die Bühne und trug ungarische Tänze vor.

Das Jugendtreffen wurde vom Bürgermeister von Steinheim, Dieter Eisele eröffnet. Nach ihm habe diese Jugendbegegnung der Völkerverständigung und dem Zusammenwachsen der Völker von Ost und West gedient, wozu die Expo eine gute Gelegenheit geboten habe.

Dank den Organisatoren: Helga Winkler (Gerstetten), Willi Pfalz (Herbrechtingen) und Michael Rembold (Steinheim) gab es während der knappen Woche zahlreiche interessante Programme.

Am Montag wurde eine Sternwanderung zum Ugenhof organisiert. Aus drei Richtungen wanderten die Jugendlichen zum Ugenhof, wo sie nach zweieinhalbstündigem Marsch mit erfrischenden Getränken, ofenfrischen Brötchen, frischgegrillten Würstchen und Steaks erwartet wurden. Nachdem sich alle ausgeruht hatten, wurden die Jugendlichen vom Stadtjugendring zu Spielen um den Bauernhof aufgefordert. Als erstes wurde ein erst am Morgen geborenes Kalb auf den internationalen Namen "Magdolna-Katharina-Delphine" getauft. Dem folgten verschiedene lustige Kennenlernspiele, wie z.B.: Holz sägen, auf den Dachboden klettern und dann in die Scheune springen, Strohhallen von einem Ort auf den anderen zu bringen, Wasser in Eimer zu holen usw. Viele ließen aber die Zeit einfach durch Plaudern vergehen.

Am Dienstag ging es auf dem Sportgelände bei Steinheims Wentalhalle um sportliches Kräftemessen. Außer den Mannschaftswettbewerben wie Torwandschießen, Sackhüpfen, Kugelschicken, Weitsprung und Pendelstaffel wurden noch verschiedene "Mach mit Angebote" angeboten. Ganz populär waren die Trampolinen, der Rittertanz, das Eierwerfen, sowie das Stepaerobic. Etwas ermüdet gingen die Jugendlichen zu den Gastfamilien zurück und bereiteten sich auf den Höhepunkt ihrer Reise, auf den Besuch auf der Expo vor.

Am Mittwoch mußten alle früh aufstehen, denn bereits um 3 Uhr fuhren die 5 Busse zur Weltausstellung nach Hannover ab. Da die Fahrt 6 Stunden dauerte kam die Gruppe um 10 Uhr in Hannover an. Zwar hatte man bis 18 Uhr Zeit auf dem Expogelände zu bummeln, reichte es nicht einmal für die Hälfte der Sehenswürdigkeiten aus. Als erstes haben sich alle Freizeiteilnehmer das ungarische, das

deutsche und das französische Gebäude angesehen. In der übrigen Zeit gingen alle allein bzw. in kleineren Gruppen dorthin, was sie unbedingt gesehen haben wollten. Dies waren u.a. die Gebäuden, die mit ihrem außergewöhnlich schönen Aussehen auffielen, wie das Gebäude von Nepal, Singapur, Venezuela, Thailand, der Vereinigten Arabischen Emira-

A vörösvári diákok Hannoverben, a magyar pavilon előtt

ten usw.. Viele haben den karnevalische Stimmung hervorrufenden Umzug auch miterlebt und sich im interessanten "Erdgarten" ausgeruht.

Nach dem erlebnisreichen Tag auf der Expo freuten sich alle auf den Donnerstag, an dem sich alle im Kreise ihrer Gastfamilien erholen konnten. Für Freitag war ein Besuch

Kulturstiftung zu erwähnen, die diese spektakuläre Veranstaltung finanziell unterstützt haben.

Am vorletzten Tag des Jugendtreffens fand eine Besprechung für die Betreuer aus den zwei Partnerstädten von Gerstetten statt, wo alle ihre Meinungen zur diesjährigen Jugendbegegnung geäußert haben. Schließlich wurde festgestellt, daß es durchaus einen Sinn hat, wenn man - wie das vor 4 Jahren begonnen hat - für Jugendliche aus Werischwar, Cébazat

und Gerstetten ein Jugendtreffen organisiert. Wichtig wären dabei einerseits die persönlichen Kontakte unter den Jugendlichen der drei verschiedenen Nationen und andererseits, daß sie das Gastland, die dort lebenden Menschen ein bißchen näher kennenlernen und vor allem, daß sie die deutsche Sprache üben.

Ifjúsági találkozó Gerstettenben

Harminc pilisvörösvári tanuló vehetett részt július 30-tól augusztus 5-ig Gerstettenben azon a nemzetközi ifjúsági találkozón, amelyet az EXPO 2000 alkalmából rendeztek meg. A rendezvényen csaknem 250 diák vett részt Franciaországból, Magyarországról és a három német településről (Gerstetten, Herbrechtingen, Steinheim), ahol a diákokat elszállásolták.

A szervezőknek köszönhetően sok érdekes programban volt részük a vendégeknek, mint pl.: kirándulás egy „Bauernhof”-ra és az ottani élet megismerése, sportnap, az ulmi Münster tornyának megmásítása. Az utazás csúcspontja azonban az EXPO volt. A határozott utazás és a hajnali kelés ellenére mindenki lelkesen nézelődött az EXPO forgatagában. Elsőként természetesen a magyar épületet, aztán a németet és a franciát nézték meg a fiatalok tüzetesebben. A fennmaradó időben a legtöbben a különlegesebb épületeket tűzték ki célul. Ám végül be kellett látni, hogy ez az egy nap nagyon sok érdekességet nyújtott, de sajnos túl rövid volt.

Nemcsak a Hannoverben töltött nap, hanem az egész hét nagyon gyorsan eltelt. Hisz alig ismerkedtek meg egymással a franciák, németek és a magyarok, alig táncoltak egy keveset egymással az utolsó napon a diszkóban, máris elérkezett a búcsúzás ideje.

Mindenki örömeire azonban a három ország csoportvezetői abban maradtak, hogy mindenképpen hasznos lenne a jövőben is hasonló találkozót szervezni a három város közt.

Szöveg és fotók: Sax Ibolya

Egy kis fűrészelés nem árt meg

in Ulm vorgesehen. Im größten Kirchturm der Welt wurde es ziemlich wacklig, als seine fast 600 Treppen von 250 Jugendlichen auf einmal bestiegen wurden. Nach der Besteigung des Münsters haben sich viele den Fischerviertel und die Donau angesehen und anschließend einen kleinen Einkaufsbummel gemacht. Der letzte Tag endete mit der Eurodisco in Dettingen, wo die Jugendlichen die letzte Möglichkeit hatten, einander noch näher kennenzulernen, denn am nächsten Morgen ging es schon wieder nach Hause.

Diese Woche bereitete jedem Teilnehmer viel Freude und Spaß, sie erlebten unvergeßliche Tage, außerdem entstanden neue Freundschaften und vorhandene Kontakte wurden vertieft.

An dieser Stelle sind auch der Rat der Regionen Europas und die Donauschwäbische

Mestersége: marcipánkészítő mestercukrász

Van Budán a Böszörményi úton egy cukrászda. Kívül a teraszon hangulatos pult mögött hűtőket kevernek, egy fehér kesztyűbe bújtatott kéz nyújtja át a tölcséres fagylaltot. Belül a patinás bútorokkal berendezett helyiségekben sütemények, édességek, finomdesszertek kínálják magukat. A régi idők hangulata lengi körül az asztalokat, mintha mindez örök időktől fogva így lett volna. Pedig a cukrászda alig egy éve épült. Szamos Mátyás marcipánkészítő mester és gyermekei cukrászdája.

– 1935-ben apám, aki cukrásztanuló volt egy nagyhirű cukrázmesternél, valamire felfigyelt, ami másokat nem igen érdekelt akkor – meséli Kelényi Gabriella, Szamos Mátyás lánya, akivel a fent említett cukrászdában ültünk le beszélgetni. – Egy dán cukrász dolgozott ott éppen, aki megmutatta, hogyan kell cukorból, mandulából marcipánrózsát készíteni. Apámnak nagy öröme telt a rózsákban, és mivel ügyes is volt, hamarosan fő foglalkozásává vált a marcipán díszítőelemek megformázása. Nem gondolta még akkor, hogy későbbi családjá, három gyermeke és unokái jövőjét alapozza meg ezzel. Mert, ha kerülő úton is, de mindannyian ott kötöttünk ki a marcipánrózsánál.

Mivel nekünk nem volt cukrászdánk, nem volt mit elveszteni a háború után. Ahogy rendeződött a helyzet, apámnak annyi munkája lett, hogy esténként, otthon is gyúrta a figurákat, az ország minden tájára került belőle. Egyszer elhatározta, beadja a felmondását, csak itthon dolgozik, de akkor nem adták meg neki az iparendélyt. A véletlen úgy hozta, hogy éppen Pilisvörösváron mesélte ezt el az akkori tanácselnöknek. Ő megígérte, hogy megadja az engedélyt. Így kerültünk Vörösvárra.

Közben meghozzák a süteményt, Szamos marcipánszeletet eszünk. Gabriella beavat a marcipánkészítés titkába:

– Akkor finom a massa, ha a mandula és a cukor aránya egy az egyhez. A porrá őrölt mandulát összekeverjük a cukorral, majd ötször-hatszor átengedjük a hengeren. A marcipánkészítés részben gépekkel történik, nem egy gépet a férjem, Kelényi Gyula fejlesztett ki – azért mégis megmaradunk kézműveseknek. A szakmában mindig elismerték a munkánkat. Arra törekedtünk, hogy fejlődjünk, ennek érdekében visszaforgattuk a jövővel, volt türelmünk kivárni, hogy a haszonból nekünk is jusson. 1960-ban kapta apám az első díjat, azóta szinte minden

évben kitüntetik. Leginkább arra büszke, hogy „A magyar cukrázmesterség legszebb hagyományainak fejlesztéséért és műveléséért” Göncz Árpád köztársasági elnöktől megkapta a Magyar Köztársasági Érdemrend Keresztjét. Tőle tanultuk becsülni a minőséget. Apámat egyszer figyelmeztettem, hogy egyik bedolgozója a zöld színű marcipánból nem annyi levelet hoz vissza, mint amennyi masszát elvisz, nem hitt nekem. Aztán a véletlen úgy hozta, hogy az illető lelepleződött. Vittem apámnak „bűnjelként” a süteményt, amelybe a jól felismerhető zöld marcipán „átvándorolt”. Ő megkóstolta, és csak annyit mondott: „Ez finom.”

Arra törekszünk, hogy értékes anyagokból igényesen készítsük el a termékeinket, igazi tejszínt használunk és vaját, a legfinomabb belga csokoládéval vonjuk be a desszertet. A csomagolás, a reklám nosztalgikus hangulatú, és ilyen a belvárosi üzletünk, ez a cukrászda és a Kőszegen hamarosan megnyíló Marcipán Múzeumunk is. Így bármelyik belföldi vagy külföldi termékkel álljuk a versenyt.

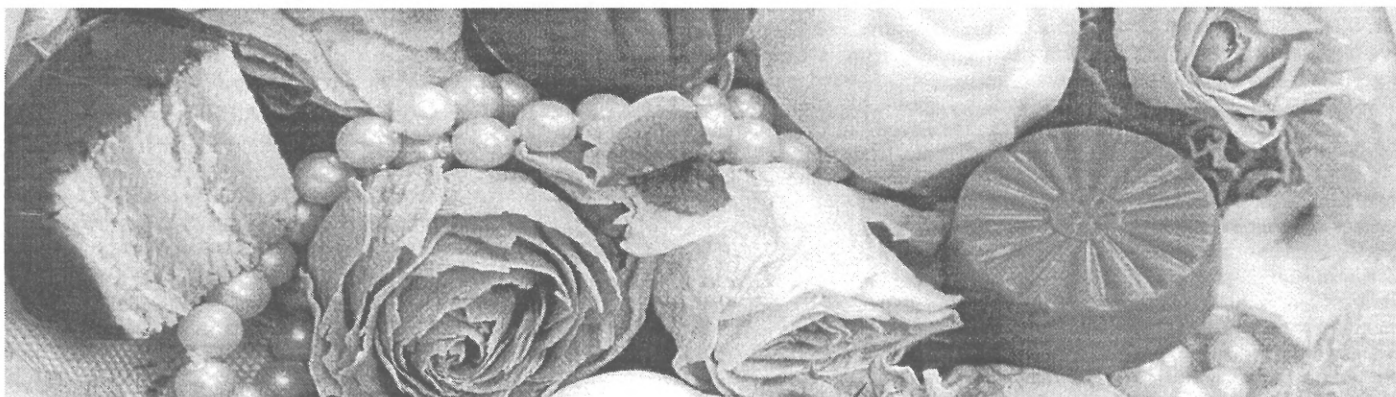
Említettem már, hogy kerülő úton jutottunk ide. Az egyik testvérem, Szamos László cukrásznak tanult, de másik bátyám közgazdász, én meg tanár vagyok eredeti foglalkozásomra nézve. Miután kellett a segítség, mindenki megtalálta a maga területét. Az én gépészmérnök férjem is sokat tett annak érdekében, hogy egy ilyen magas színvonalú, fejlett technikával működő, csak Vörösváron több mint kétszáz főt foglalkoztató termelőüzemet hozzunk létre, a Klapka utcában nyugat európai szabvány szerint ISO 9002 minőségbiztosítási rendszerrel.

Vörösvári dolgozóink mellett vannak még bátonyterenyeeiek, karcagiak, gyöngyösieiek: ez a mi nagy családunk. Aki hűséges hozzánk, törzsgárda tagként évente 13.-14. havi fizetést kap. Nyaralási lehetőséget biztosítunk kedvezményesen, a dolgozóink tanulmányait, ha szakmába vágó, teljes mértékben, ha valami más, ötven százalékban támogatjuk, szervezünk kirándulást, gyermeknapit, rendezvényt, karácsonyi ünnepet. A vörösváriak – talán kevesen tudják – olcsóbban megkaphatják termékeinket a Szent Erzsébet utcai üzletünkben. Jó érzés a világban találkozni a termékeinkkel, de mi és az unokák leginkább az itthoni sikerre és elismerésre vagyunk büszkék, és ez élteti a 82 éves nagyapát.

Temesvári Anna

**Szamos Mátyás,
a dinasztiaalapító**

Helytörténeti könyvszemle

Három új kiadvány Vörösvárról

A városi és a kisebbségi önkormányzat anyagi támogatásával három új kiadványt jelentetett meg Fogarasy-Fetter Mihály, Pilisvörösvár helytörténeti kutatója. A kéziratként sokszorosított kiadványok könyvkereskedelmi forgalomba nem kerültek, a nagyközönség számára a városi könyvtárban, illetve a gimnázium helytörténeti gyűjteményében érhetők el.

Ami a monográfiából kimaradt

A vaskos kötet az 1994-ben német, majd 1998-ban magyar nyelven megjelent Vörösvár-monográfia kiegészítése. A lektor által annak idején tartalmi és terjedelmi szempontok alapján „száműzött” dokumentumok, táblázatok, jegyzőkönyvek fontos forrásmunkaként szolgálhatnak mindazok számára, akik Vörösvár történetével mélyrehatóan szeretnének megismerkedni.

A kötet elején „Pilisvörösvár monográfiája” címmel Sulyok János állami iskolai tanító helytörténeti dolgozatát olvashatjuk. Az 1938-ban Budapesten kiadott mindössze 10 oldalas dolgozat lényegében egy előadás vázlata, amelyet egy ún. tanítógyűlésen olvasott fel a szerző. Jóval nagyobb tudományos értéket képvisel Marlok István plébános „Adalékok Pilis megye török utáni település-történetéhez” című munkája, amely szintén egy az egyben megtalálható a kötetben. Az Archeológiai Értesítő egyik számának kifénymásolt oldalain városunk régészeti leleteit vehetjük számba. Nem kell szakkönyvtárba mennünk ahhoz sem, hogy dr. Bánki Imre és Tóth Árpád „A pilisi szénbányászat” című szakkönyvét kézbe vehessük, hiszen ez az értékes munka ugyancsak a kötet részét képezi, ahogy Eugen Bonomi német nyelvű tanulmánya, a „Die Kultstätte der vierzehn Nothelfer”.

Kutatási szempontból komoly értéket jelentenek azok a táblázatok, amelyek vörösvári vonatkozású adatait több mint tízéves gyűjtőmunkája során budapesti és bécsi levéltárak, könyvtárak dokumentumaiból másolta ki a szerkesztő.

A kötet a fentiekén kívül számtalan egyéb dokumentumot, tanulmányt, térképmásolatot, újságcikket tartalmaz még. A 340 kéziratoldalból álló vaskos forrásgyűjtemény szerény kivitelű, ám hasznos és fontos kiegészítése a korábbi, reprezentatív kiadványoknak.

Pilisvörösvár története 1945-1965

A kötet reprint kiadása (másolata) egy 1965-ben Fogarasy Mihály és Zimányi Ernő által összeállított helytörténeti munkának, melynek jellegére, a mai olvasó számára igen izgalmas mivoltára kitűnően rávilágít dr. Váradi Monika előszava:

„A pilisvörösvári krónika e sajátos fejezete azért érdekes, mert olyan dokumentumokat tartalmaz, amelyeket akkor élő emberek fogalmaztak meg, emberek, akik valamely intézmény élén álltak, vagy a község egy-egy fontos korszakában kulcspozíciót töltöttek be. Ők, harminchárman, visszatekintve összegzik az 1945-1965 közötti időszakot, s noha az írásokon átűt a személyes stílus és karakter, mégis feltűnő a korszakban használt kötelező nyelvezet, amelyből látszik, hogy akkor a húsz év történéseit hivatalosan csak egyfajta módon lehetett elgondolni és elbeszélni.”

A pilisvörösvári Községi Könyvtár története

„1952. november 7-én ketten beszélgettünk a kultúrházban: Dobó Károly és én. A könyvtárról volt szó. A könyvvállomány 163 kötetről 80-ra csökkent, mert a könyveket ugyan kikölcsönözték, de a visszaszerzéssel a fiatalok (akkori DISZ-tagok, akikre a népkönyvtár könyveit bízták - a szerk.) nem sokat törődtek. Dobó Károly azt szeretete volna, hogy vállalam el a könyvtár vezetését.

– Nyugodtan elvállalhatod, biztos sikere lesz a munkádnak. Az emberek szomjúhozák az irodalmat, és szeretnek olvasni, különösen a hosszúra nyúló őszi és téli estéken.

– Igen, de lesz-e elég könyv, lesz-e elég helyiség, lesz-e pénz, s vajon a község vezetői fognak-e támogatni?

– Egészen biztosan – válaszolta Dobó Károly. – És egyébként is – jegyezte meg –, ha mi ketten pedagógusok összefogunk, megmozgatjuk az egész falut.

– Rendben van, elvállalom. Így lettem könyvtáros.”

Ezzel a közel 40 éve elhangzott párbeszéddel kezdődik a szerző visszatekintése arról a munkás negyed évszázadról, amely alatt feleségével együtt a vörösvári kultúra felvirágoztatása érdekében tevékenykedett. 1952-ben, amikor átvette a DISZ-esektől a könyvtárat, a megmaradt könyvek nagy része olvashatatlan, szovjet „mű” volt. E szármalmas könyvgyűjteményből fejlődött ki

hosszú évtizedek szívós munkájával az a komoly kulturális és információs értéket képviselő bibliotéka, amely ebben az évben ünnepli fennállásának 50 évfordulóját.

A jubileum évében megjelent kiadvány előszavában Botzheim István polgármester így ír erről:

„A mű a pilisvörösvári Községi Könyvtár 1950 és 1978 közötti történetéről szól, de a könyvtár Miska bácsi életműve is együtt. Ez az életmű sok vörösvári ember művelődésfejlődési története, -sorsa is. Aki fogékony volt, átengedhette magát a Fogarasy házaspár szelíd vezetésének a könyvek, az olvasás birodalmában. S örömmel tapasztalhatta, hogy az olykor tudatos, olykor ösztönös irányítás eredménye az a művelődési tudásiv, amelynek kezdeti pillérei a klasszikus magyar és világirodalmi mesék, majd az ifjúsági könyvek Verne Gyulával kezdve, Jó-

kain át Móra Ferencsel, Mikszáth Kálmánig ívelnek.”

A majd százoldalas kötetben számos korabeli dokumentum, cikk olvasható. A közel 150 fotó feleleveníti a könyvtár történetét és gazdag kulturális programjait.

(Képünkön: Kölcsönzés a Kultúrházban lévő egykori könyvtárhelyiségben.)

Fogarasy Attila

Tallózás a vörösvári népkönyvtár könyvei közt

(Az 1952. október 12-én felvett jegyzőkönyv alapján)

- Kalinin: A kommunista nevelésről
- Lenin: Az imperializmus
- Rákosi Mátyás: Építjük a nép országát
- Révai József: Élni tudunk a szabadsággal
- A Szovjetunió kommunista pártjának története
- Sztálin: A gazdasági építők munkáról
- Mihajlov: A Szovjetunió
- Visinszkij: A Szovjetunió a béke öre
- Andics: Az egyházi reakció
- Turmanov: Csapajev
- Leonidze: Sztálin ifjúsága
- Panfjorov: Harc a békéért
- Pavlenkó: Boldogság
- Szolovjev: Hét tenger hősei
- A Szovjetunió alkotmánya
- Gulia: Kaukázusi tavasz
- Kosevaja: Fiam története
- Medvegyev: Hősök útja
- Szerafimovics: Vasáradat

Pilisvörösvár története 1945-1965

Részletek az 1965-ben készült községi krónikából

Felszabadulás

1944. december 24-én a község lakóit a nyugtalanság és a bizonytalanság érzése töltötte el, csupán a házuk ablakain keresztül merték a közelgő eseményeket figyelni. A félelem és aggodás jogos volt, mert attól tartottak, hogy egy hosszú állóharcot kell végigszenvedniük. Ekkor a német katonaság napjai meg voltak számlálva. Szemtől szemben láttuk, amint a sokat emlegetett „tervszerű” elszakadási mozdulatok helyett teljes összevisszaságban menekültek Piliszfántó irányába. Az a gondolat, hogy a német alakulatok visszatérhetnek, és ismét harctérre alakíthatják a község területét, nagy félelmet okozott. A község dolgozóinak nagy részét mégis vigasztalta a tudat, hogy a felszabadulás idejét már nem kell soha várnunk.

A szovjet katonák a községet ezen a napon teljesen körülférték és csak egy kis részen, a szántói úton kaptak lehetőséget a visszavonuló német katonák a menekülésre. Ezen az úton próbálkoztak aztán hegyiágyú-

A pártok megalakulása

A Magyar Kommunista Párt elsőnek alakult meg a községben a demokratikus pártok között 1945 január hónapban. Szervezését ré-

Stehli István, az MKP elnöke beszédet tart a Polgári Iskola előtt

Vörösvár vezetői orosz katonákkal

ikkal megrakott öszvérekkel a németek utolsó maradványai kiutat találni. Ezek a katonák teljesen kimerülve vánszorogtak az öszvérek mellett, s amikor megkérdeztük őket, hogy hova mennek, csak kezükkel intettek, mert már beszélni sem volt kedvük és erejük.

1944. december 24-én délután 3 óra tájban pillantottuk meg az első szovjet katonát. Kétfelől is érkeztek a felszabadítók. Egyik részük Buda felől, a másik részük Szentiván felől vonult a községbe. Pilisvörösvár felszabadult, anélkül, hogy egy puskalövés is eldőrdült volna. A lakosság félelem nélkül özönlötte el az utcákat, és hamarosan megbarátkozott a szovjet katonákkal. Az első szabad karácsony estét már a szovjet katonákkal töltöttük. Megható volt a szovjet katonák kisgyermek iránti szeretete és az öregek iránti tisztelete. Számtalan harcokon, életük kockáztatásával, több ezer kilométert tettek meg, hogy mi, vörösváriak is elnyerjük a szabadságot.

vezésével, akik titkára, illetve elnöke lettek. Taglétszáma kb. azonos volt az MKP létszámával.

A Nemzeti Paraszt Párt 1946 tavaszán alakult meg 20-25 taggal. A Nemzeti Bizottságban 2-3 képviselőjük volt csupán. Vezetője Ipolyvölgyi Jakab volt.

A községben az MKP képviselte a demokratikus haladás eszméjét, és különböző akciókban elnyerte a község lakossága többségének szimpátiáját. Ilyen akciók voltak: a pilisi bánya rendbe hozása, a termelés megindítása, vasúti kocsik, tehergépkocsik üzembe helyezése, iskolák ablakainak beüvegezése, tanterem rendbe hozása a tanítás megkezdése érdekében, élelmiszer beszerzése a lakosság számára stb.

Választási eredmények (1945): MKP 40 % (jobb mint az országos átlag, mely 17 % volt.), SzDP 46 %, NPP 14 %.

1947-ben az MKP 56 %-ot, vagyis a szavazatok abszolút többségét nyerte el. Ez bizonyítja legjobban, hogy a párt élvezte a lakosság többségének bizalmát, és azt, hogy az MKP harcolt a legkövetkezetesebben a demokratikus jogok megvalósításáért, és állandó felvilágosító munkát végzett a tömegek között, lépésről lépésre bebizonyítva, hogy amit tesz, az mind a dolgozó nép érdekét szolgálja.

Az Iparitanuló Intézet alakulása és fejlődése napjainkig

Ipari tanulók munka közben

Megállapítható, hogy intézetünk a fejlődés tereén 1951-től 1956-ig tett meg. (...) Ezt a fejlődést az 1956. október 23-án bekövetkezett ellenforradalom megállította. Tanulóifjúságunkat, mint általában az ország többi ifjúságát is magával ra-

gi mozgalmi emberek kezdeményezték. Titkára Hierwalter Ferenc, elnöke Stehli István lett. Taglétszáma rövid idő alatt 1000-re emelkedett.

A Szociáldemokrata Párt 1945 február végén alakult Jenci Béla és Oláh Lajos szer-

gadta a nemzeti jelszavak, a valódi szabadságról elhangzott demagóg beszédek, ígéretések, no meg nem utolsósorban a kezükbe adott fegyverek. Akadtak a mi ifjúságunk között többen, akiket megszáditott a rájuk zúdult tényezők áradata. Az ellenforradalom időszaka alatt intézetünk tanulóit az

A posta, a település legrégebbi hivatala

intézetből hazabocsátottuk, de az új élet megindulásakor értesítésünkre zömmel visszatértek. Örömmel állapítottuk meg, hogy a tanulók akkori létszámából kb. 4-en távoztak külföldre csak, és csupán ketten lettek letartóztatva. Sajnos egyik tanulóknak életét vesztette. Rosszabb volt a helyzet a bejáró kisipari tanulóknál, akik közül többen disszidáltak. Ezek közül egy tanuló visszatért, de az is befejezte tanulmányait.

Az ellenforradalom leverése után intézetünkben a rend hamarosan helyreállt és megszilárdult. A tantestületben politikai okoknál fogva személycseréket is kellett alkalmazni, mind az oktatói, mind a tanári karon belül is. Azokat a személyeket radikálisan elbocsátottuk, akik az ellenforradalom ideje alatt mind a tanulók, mind a tantestület előtt kompromittáltak magukat, és megbontották intézetünk tantestületi egységének kommunista szellemét.

A posta eredményei

A posta községünk legrégebb hivatala, mert 1690-ben már megemlékeznek az első postamesteréről, Huszár Istvánról, aki a postakocsi-állomás vörösvári vezetője volt. (A Vörösvárra települt német parasztsaládok 1689-től érkeztek Schwarzwaldból.) A jelenlegi tanácsháza földszintjén annak idején istálló volt, ahol a postalovak voltak elhelyezve. A Bécs-Buda postakocsijárat utolsó váltóhelye Vörösvár volt. Itt cseréltek utójára lovakat a postakocsi elé.

Ma a posta nem foglalkozik már személyszállítással, azt elvégzik a közlekedés emberei és gépei. A posta ma közelebb került a kulturális és politikai fejlődést elősegítő intézményekhez, és a munkája is ezt célozza. Községünkben ma 1080 db újság

jut el naponta az olvasókhöz. A heti és havi folyóiratokból viszont 1120 példány fogy megjelenésenként. Jelenleg 2100 rádió és 829 televízió működik a községben. 1958-ban csak 2 televízió volt a községben. A távbeszélő előfizetők száma 1964-ben 26 új előfizetővel emelkedett. A pénzforgalom az 1957. évihez viszonyítva 37%-kal emelkedett. A kézbesítést végző alkalmazottak száma 5 főről 10-re emelkedett. A belső adminisztráció elvégzéséhez a meglévő létszám változatlan.

A postán elhelyezett takarékbetét 60%-kal csökkent, mert OTP fiók és Takarékszövetkezet létesült. Pilisvörösvár takarékoszege megháromszorozódott, ami hű képet ad az anyagi jólét állandó növekedéséről.

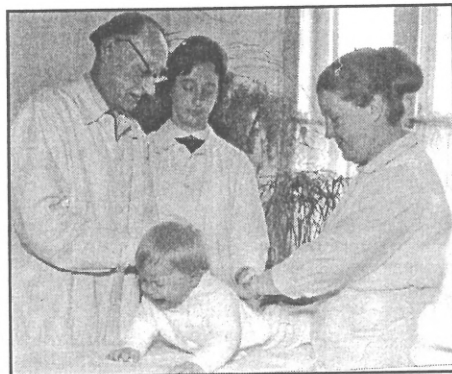
Kereskedelmi hálózat

Községünkben a Vendéglátó-ipari Vállalatnak 9 italboltja, valamint 2 presszója van, melynek túlnyomó része korszerűsítésre vár. A Nyugat-pestmegyei Népbolt Vállalat 8 vegyesboltot és 2 zöldségboltot működ-

tet, valamint 4 hentesüzletet. Községünk dolgozóinak ruházati ellátását a Bányász Kisáruház, a Maradékbolt és a Cipőbolt ellátja ki. Községünkben az Iparcikk-kiskereskedelmi Vállalatnak egy vasboltja és egy kultúrcikk boltja működik.

Egészségügy

Községünkben 3 körzeti orvos és egy SZTK fogorvos működik. A védőnők létszáma 2 fő, akik egy orvos bevonásával anya-és csecsemővédelemmel foglalkoznak. Egészségház vásárlására 100 000 Ft-ot fordítottunk. A községben egy állatorvos működik.

Dr. Réthy Zoltán és segítői

A vasbolt árukészlete az ötvenes években

Művelődés

A Községi Művelődési Otthonon belül működik a német nemzetiségi kultúrcsoport, valamint a táncsoport. A Községi Könyvtár könyveinek száma 9000, olvasók száma 1300 fő. Az új könyvtár-épület építése most van folyamatban. Községünkben két általános iskola, egy gimnázium és hat óvoda működik. Óvodai épület vásárlására 120 000 Ft-ot fordítottunk, kultúrház bővítésére 80 000 Ft-ot, új óvoda építésére 603 000 Ft-ot.

Létesítmények

A létesítményeket és a nagyobb vásárlásokat főleg a községfejlesztési alap kivetése óta oldottuk meg. A régi sportpálya korszerűsítésére 500 000 Ft-ot fordítottunk. A hangos híradó bevezetésére 30 000 Ft-ot költöttünk. Öt darab szivattyús kút megépítésére 100 000 Ft-ot. A vízvezeték-hálózat (eddig 8000 folyóméter) ejektoros kutakkal ellátva

Sakkverseny az iskolában

még bővítésre szorul. Fölszereltünk 15 db tűzcsapot. A két emlékmű áthelyezésével, valamint a parkosítással a Hősök terét rendeztük.

A községfejlesztési alapból a Dózsa György és a Rákóczi utcát 520 000 Ft összeggel korszerű úttá építettük. A Puskin utcát makadám úttá építettük. A Fő úton két gyalogátkelőt létesítettünk 50 000 Ft-ért. Hidakat és kisebb-nagyobb átkelőket építettünk. 16 000 fm (22 000 m²) hidegaszfalt járdát építettünk 900 000 Ft-ért. A közvilágítási lámpákat évente bővítettük. Jelenleg 220 db ég községünkben.

A községfejlesztési alap kivetése óta a társadalmi munka értéke 1 millió Ft. A helyi anyag értéke 300 000 Ft.

Válogatta:
Fogarasy Attila

Csak egy mozdulat, és már folyik a víz

Annus néni verset vásárol

A dolog úgy történt, hogy az alkalmi árus kivett a tarisznájából egy tucat verset. A fiatalasszonynak megtetszett az egyik, s nyomban megvásárolta. Vitte is örömmel haza, és emlékkönyvének lapjai közé zárta...

Vajda Sándorné, Annus néni leánykora óta szereti a verseket, nótákat. Ha annak idején megtetszett neki egy-egy vers, vagy dalszöveg, lejegyezte féltve őrzött emlékkönyvébe. Nem egy verset az udvarlói írtak neki. Ha a fiú nem is tetszett, a verse attól még szép lehetett, s Annus néni beírta gyöngy betűvel az emlékkönyv lapjaira. Hanem egyszer, egy költözés alkalmával a féltve őrzött könyv mégis eltűnt. Soha nem is került elő többé.

Annus néni azonban nem esett kétségbe, vett magának egy vonalas füzetet, s leírta szépen újra a verseket, nótákat. Kívülről tudta ugyanis már akkora mind egyiket.

És ma sincs ez másként. Bele se kell néznie a kincseket őrző nagy spirálfüzeté-

be, és már jönnek a nyelvére a szavak, ritmek, ritmusok, s oly boldogsággal szavalja az egykoron megszeretett és lejegyzett versikéket, hogy az embernek kedve támad véle mondani.

És ez még nem minden, mert mind-egyik versikének históriája is akad. A legkülönösebb pedig azé, amelyet Annus néni közvetlenül a háború után vásárolt egy volt hadifogolytól.

A Bruckner család alaposan kivette a részét a hazáért folytatott küzdelmekből. Annus néni három fiútestvére is megjárta a frontot. A legidősebb, József soha nem is tért onnan vissza. (A frontról küldött utolsó levelét újságunk hasábjain már olvashatták olvasóink.) György bátyja orosz hadifogságba esett, egy röplapról értesültek arról, hogy még él. Rudolf öccse pedig a francia fogolytáborokat járta meg. Annus néni jól tudta hát, mit jelent a frontszolgálat, milyen az élet a hadifogolytáborokban és milyen az, amikor az édesanyák aggódva várják a híreket fogságba esett katonafiakról.

Így aztán nem csoda, hogy megesett a szíve azon az ágrólszakadt, tépett egyenruhájú volt hadifoglyon, akivel 1948-ban találkozott Budapesten a Császár fürdő előtt. A szegény obsitos vállán egy nyomorúságos vászontarisznya volt, s amikor Annus néni a közelébe ért, tarisznájából kis kártyákat húzott ki, és kéllelően nézett rá. A kártyákra versek voltak nyomtatva. Annus néni kiválasztott közülük

egy szívhez szóló, háborús költeményt, és jó szívvel kifizette az érte járó pénzt a katonának.

Emlékkönyvének lapjai között őrizgette a kártyát mindaddig, amíg az el nem veszett. Akkor aztán a vásárolt verset is lejegyezte emlékezetből a versesfüzetébe.

Annus néni nem tudta megmondani, vajon ki írta a verset, még az is lehet, hogy éppen az a katona, akitől vette.

Annus néni arra kérte nemrég szerkesztőségünket, tegyük közzé a nevezetes verset, hogy megmaradjon az utókornak, emlékét őrizve mindazon magyar katonáknak, akik megjárták a háború és a fogolytáborok poklát.

Kérésének jó szívvel teszünk eleget.

Fogarasy Attila

Anyámnak!

*Anyám, anyám! Drága jó anyám!
Tudom, hogy sokat gondolsz reám.
Tudom, hogy nincs egy nyugodt éjszakád,
S milyen nagy a Kálváriad.*

*A földnek melyik részén vagyok,
Melyik út szélén bolyongok
Vagy a sirban vagyok talán?
Ezt nem tudod, ugye, anyám.
Most nyugodjál meg és ne sírjál,*

*Szavaimra választ írdál.
Itt élek Prága városában
Betegen egy fogoly kórházban.
Jaj, majd elfelejtem megírni, hogy a lábam,
Egyik lábam ott maradt a nagy csatában.*

*Most búcsúzom tőled, anyám,
Könny nélkül tovább gondold reám.
Lent a ligetben játszadozó gyermekek,
Sírva a múltam felzokog,
Rájuk vigyázzatok, asszonyok.*

*Legyen e vers figyelmeztetés,
Hogy nektek ne legyen szenvedés,
Ne legyen könny, ne legyen bánat
Annyi sok, mint az én Anyámnak...*

HADIFOGY POSTA

BAJTÁRSÁK!

Aiulírottak orosz hadifogságból üzenjük nektek, hogy életben vagyunk és jól megy sorunk, a fogságban bennünket semmi bánatdás nem ért és meg van minden reményünk arra, hogy a háború befejezése után épségben hazatérünk.

Arra kérünk benneteket, értesítsétek hozzátartozóinkat hogylétünkről.

Dr. FEHLER DANIEL orvoskapitány, 1. h. tábori pt. táj. Nagyecsed, Statmár m.

NAGY LAJOS, zászlós, 4. gk. löv. zlj. Tuzsár, Szabolcs m. KOLLÁR LÁSZLÓS zászlós 26/II. zlj. Vác, Kozárvár.

BRUCKNER GYÖRGY, honvéd 12/II. zlj. Pilisvörtevár, emponier 9.

MÁDAI JÁNOS tizedes 13. gy. s. Ujdiógyőr, Borsod m. PAPP RUDOLF honvéd 31. hat. v. zlj. Jánoshida, Szolnok m.

Röpcédula a Templom téren

1944 októberében dobták le repülőről az oroszok Vörösváron – nyilvánvalóan propagandisztikus célból – az itt látható röpcédulát. A cédulák a templom körül szóródtak szét. A Bruckner család e röpcéduláról értesült arról, hogy a második fiú, György életben van.

A röpcédula hátoldalán a következő szöveg olvasható:

„A magyar kormány megakadályozza, hogy a Vörös Kereszt közvetítse a hadifoglyok levelezését. Ezért a Szovjetkormány ezen az úton teszi lehetővé, hogy a hadifoglyok hozzátartozóiknak életjelt adjanak.

Az orosz hadifogságba került magyar katonák további névsorát – hozzájárulásukkal – folytatólagosan közöljük.”

A röpcédula összesen 16 magyar hadifogoly nevét sorolja fel.

Régi búcsú emléke

Vörösvárott nagy esemény augusztusban a szokásos templomi búcsú, amit a helyiek svábul „Khiritog”-nak hívnak. Az idei búcsú is sok látványosságot, szórakozást, együttléteket jelentett a vörösváriaknak. És hogy milyen is volt régebben ez az ünnep, arról Vajda Annus néni beszél nekünk:

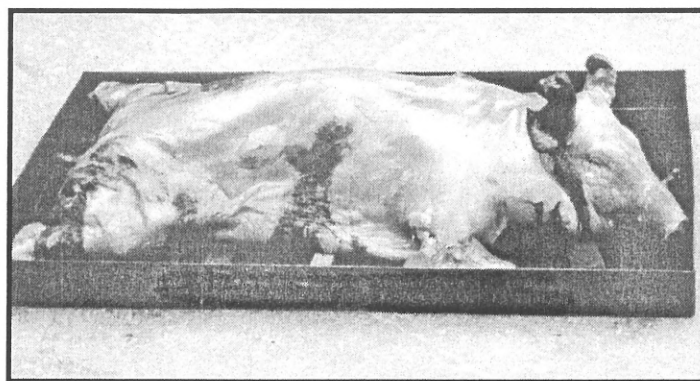
„A vörösvári búcsút mindig az augusztus 15-éhez közelebb eső vasárnapon ünnepelték. Búcsú előtt mindenki nagy lázban volt. Már hetekkel előtte megkezdődtek az előkészületek. Festettek, meszelték, takarítottak. Azt mondták: *Te Khiritog khummt, olles muas sauber gmocht werd.* Búcsúra meghívták a rokonokat és ismerősöket, de a munkahelyi kollégákat is.

Ilyenkor a háziasszonyoknak a konyhában különösen sok dolguk volt: sütöttek-főztek. Búcsúkor többnyire száraz sütemények kerültek az asztalra: zwieback és beigli. Volt, aki annyit sütött, hogy a péknél sütette meg a süteményeket.

Az ünnepi ebédre tyúkhúsleves készült svábgombóccal. Ezután tálalták az aprólékot tormával vagy paradicsomszósszal. Végül pedig a sült húsok és a rántott húsok következtek. Szokás volt, hogy búcsúra még malacot is vágtak, amit a péknél megsüttettek, és hidegen tálaltak vacsorára.

De az ünnep fénypontja nem az ebéd volt, hanem a búcsú vasárnapi 10 órai nagymise. A mise vagy az ebéd után kimentek a család tagjai a vendégekkel a búcsúba.

Sokáig a búcsú a Vásár téren volt. Régen nem volt olyan sok hinta, mint ma: volt egy körhinta (ringlspiel), egy

A millenniumi búcsú egyik ropogós áldozata

hajóhinta (hutschn) és egy biciklis körhinta. Ezek nem árammal működtek, hanem nagyobb fiúk hajtották őket. A kedvencem a hajóhinta volt, mindig erre költöttem az összes pénzemet. A hajóhintában egyszerre ketten ültek, egy fiú és egy lány, a menet végén a búcsús-kolompolt. A nagyobbak szórakoztatására céllovöldéket is

felállítottak. Mindeközben magyar és a sváb zene szólt a gramofonon. De korántsem olyan hangosan, mint mostanában.

A tér szélén elárúsító bódékat állítottak fel, ahol szentképeket, rózsafüzéreket, édességet, mézeskalácsot és cukorkaféléket lehetett kapni. Szinte minden gyerek nyakában lógott egy úgynevezett „lötződ”, ami egy mézeskalácsból készült rózsafüzérhez hasonlítható. Ezen kívül lehetett még vattacukrot és fagyalaltot is kapni. A fagyis egy tricikli-vel járt a búcsút.

A legények és lányok este a vendéglőbe igyekeztek. A Herbszt vendéglő (a mai Kultúrház helyén állt) óriási táncterme ilyenkor teljesen megtelt. A lányok körben álltak, arra várva, hogy felkérje őket egy szép szál legény. Az idősebb asszonyok pedig a háttérben ültek és figyelték az eseményeket. Vacsorára mindenki hazament, majd utána visszajöttek a táncterembe, és hajnalig táncoltak.

Számomra mindig nagy élményt jelentett a búcsú, szívesen emlékszem rá vissza.”

Sax Ibolya

Das Kirchweihfest

Am 15. August feiern wir Marias Himmelfahrt. Maria ist unser Schutzpatron. In den alten Zeiten haben die Menschen ihren Hof mit neuer Erde ausgetauscht für das Kirchweihfest. Zum Kirchweihfest wurden die Freunde der Familie, die Bekannten und Verwandten eingeladen. Dann haben die Hausfrauen Schweine, Hennen und Gänse gebraten.

Auf dem alten Fußballplatz wurden Karussells, Schaukeln aufgestellt. Die Mädchen kauften Puppen, die Jungs kauften Spielgewehr oder Schwerter. Die kleinen Jungen gingen früh morgen zum Kirchweihfest.

Die Jugendlichen gingen nur nachmittags dorthin, weil es spät am Nachmittag nicht mehr so warm war.

Am Abend gingen die 20jährigen in ein Wirtshaus. Dort warteten auf sie die Musikanten. Das erste Lied war immer ein Walzer.

Die alten Frauen haben ganz hinten gesessen, und haben die Jugend angeschaut wie sie tanzten und wer mit wem tanzte. Die Kleinen haben ihre letzten Kreuzer ausgegeben.

Das Kirchweihfest dauerte zwei bis drei Tage lang.

Aus der Bewerbungsarbeit von György Botzheim (Német Nemzetiségi Általános Iskola 7. a)

Meghívó

A Pilisvörösvári Német Kulturális Egyesület, a Heimatverein szeretettel meghív mindenkit a szeptember 30-án, szombaton 15 órától megrendezendő hagyományos szüreti felvonulásra! Indulás a Vasút utcából (a Fetter vendéglővel átellenben). Borkóstoló 14 órától a Kerbarát Kör jóvoltából a vendéglő előtt. Este 20 órától szüreti bál a Községi Házban. Belépődíj: 500 Ft. Zene: Bravi Buam.

Ezredvégi Pilisvörösvári Napok

Kiállítások „Terített asztal” várta augusztus 12-én a Községi Házban a Pilisvörösvári Napok megnyitójára érkező közönséget: Mini Expo, a helyi művészek tárlata, a zeneiskola művészeti tanszakának kiállítása, a kertbarátok termékbemutatója, a környezetvédők fotókiállítása, a nagycsaládosok tárlata, a kerámia szakkör munkái. Az ünnepsorozatot és a kiállításokat Botzheim István polgármester nyitotta meg.

(A képzőművészeti kiállításon örömmel fedezhettük fel – az évről évre kiállító vörösvári művészek alkotásai mellett – Bihari Sándor festőművész akvarelljeit és Bajnok Béla szobrászművész plasztikáit.)

A kerámia szakkör munkái a kiállításon

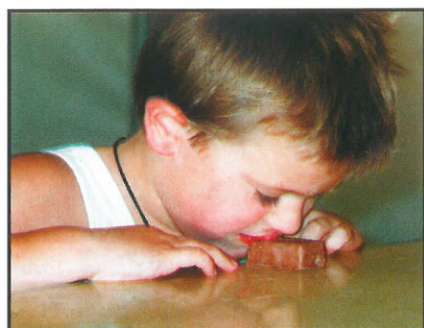
Agyagozás

a Községi Házban

Egy héten át minden délelőtt volt, hogy húszan is gyúrták, formázták az agyagot a Községi Ház alagsori helyiségében. Szász Júlia vezetésével negyedik éve tanulják itt – és nem csak a Vörösvári Napokon – ennek az ősi mesterségnek a fogásait az óvodás és iskolás korú gyerekek. Legszebb munkáikat idén is láthattuk a helyi művészek kiállításán.

A kertbarátok termékbemutatóján láttuk

Csokievőverseny

Fotók és kézimunkák

Augusztus 15-én, kedden délután nyitotta meg Botzheim István, polgármester a Városi Könyvtár és a Nyugdíjas Klub által rendezett fotó- és kézimunka-kiállítást. Valószínű, hogy sokakban ébresztenek kellemes emlékeket az itt látható régi fotók, és talán felébred a vágy a mai fiatalokban is, hogy megtanulják ezeknek a gyönyörű kézimunkáknak az elkészítését. Az alkotókat és a megjelent érdeklődőket műsorral köszöntötték, többek között Bihari Nóra játszott zongorán, a Piliszentiváni Asszonykórus német és magyar népdalokat énekelt.

„István király udvarában jártam” címmel hirdette meg rajzpályázatát a Nagycsaládosok Vörösvári Egyesülete. Közel húsz pályázó rajzaiból állt össze a történelmi témájú kiállítás, kapcsolódva az államalapítás évfordulójához, és egy írásmű is érkezett: Jászkuti Gergely Sank Márton világotutató képzőművészeti naplójának egy részletét írta le, melyben egy időutazás során körbejárja és leírja a királyi udvart. A pályázó gyerekek írászereket és rajzeszközöket, vásárlási utalványt kaptak jutalomképpen. Ennek a teremnek vitrinjeibe kerültek a Ciffra György Zeneiskola és Művészeti Iskola növendékeinek idei munkái: királyportrék, színes gipsz dísz tárgyak, és a Napos Oldal Szociális Központ értelmileg akadályoztatott gyermekeinek kezűgyességét fejlesztő rajzai, hajtogatásai is.

Szakszon József alpolgármester a „becsületgölt” rúgja a Polgárok-Képviselők futballmérkőzésen

Tá-ti-ka Nem annyira a zene szövegére történő tátogás, mint inkább a kifejező, ritmusos táncmozgás jellemezte az iskolás korúak video-klipp utánzó versenyét a rendezvénysátorban hétfőn délután. A gyerekek öltözékükkel még hitelesebbé tették a megismerésüket énekeseket. A tavalyi győztes, Botzheim Cintia, aki most második lett, arra is vállalkozott, hogy önként jelentkezőket táncolni tanítson. Az első helyezezett Gál Alexandra pedig megtáncoltatta a zsűri tagjait. A szintén tehetséges Lukács Kitti lett a harmadik. A győzteseket a vörösvári vállalkozók ajándékaival jutalmazták meg

A Pilisvörösvári Napok rendezvényei a kánikula ellenére az idén is sok látogatót vonzottak. Természetesen nem vállalkozhattunk arra, hogy minderről méltóképpen beszámoljunk, csupán csipegettünk a látnivalók közül.

Az ifjú íjász

Csak jó sör, semmi más...

A hatalmas sörsátorban mindvégig jó volt a hangulat

Fiatal solymári táncosok

Egy emlékezetes délután

A meghívójukon ez áll: „Az intézet 112 mentálisan retardált felnőtt ember otthona. Itt élnek mindennapjaikat, itt zajlanak hétköznapi tevékenységeik, itt élnek meg bánatukat, örömeiket. Akaratuk, érzéseik, vágyaik ugyanúgy vannak, mint az egészséges embereknek, csak ők mások.” Ők a Pilisvörösvári Speciális Otthon lakói, akik az idei Vörösvári Napokon verssel, táncal, zenével mutatkoztak be. Azzal a műsorral leptek meg minket, amellyel az Országos Kulturális Fesztiválon első helyezést értek el. A műsor önmagában véve is igényesen összeállított, jól megszerkesztett, de az előadókban sugárzó öröm és az igyekezet, hogy tehetségük legjavát nyújtsák, megsokszorozta az élményt, amiben részünk volt. „Szeretnénk, ha közelebb kerülnének hozzánk, elfogadnák lakóinkat olyanok, amilyenek, és osztoznának örömeinkben” – így szól a meghívó utolsó mondata. 2000. szeptember 9-én a Községi Házban ismét találkozhatunk velük.

A szerda délután még egy kedves meglepetéssel szolgált. Rövid kis műsorral a Napos Oldal Szociális Központ Nyugdíjas Klubja is előállt rég nem hallott szép versekkel, közös énekléssel. Végül Sax Józsi bácsi lépett a színpad elé, és bejelentette, hogy énekelni fog. Egy Kazal-nótát majd pikáns szövegű sváb dalokat adott elő a hallgatóság nem kis derűtségére. Mások is kedvet kaptak, és a jókedvű nótázás még eltartott egy ideig.

Néptáncfesztivál Augusztus 19-én a Pilisvörösvári Napok keretében „Kulturával a Nyugat kapujában” címmel kistérségi nemzetiségi fesztivált rendeztek. A fesztiválra szinte minden jelentős környékbeli nemzetiségi együttes eljött, hogy táncművészetével elkápráztassa a nézőket. A táncos találkozó résztvevői délután egy órákor a Hősök teréről indulva történelmi zászlókat lobogtató lovassokkal az élükön vonultak fel a gimnázium udvarán felállított hatalmas sörsátorhoz, amelyet szinte teljesen megtöltöttek az érdeklődők. A fesztivál – amelynek vendége volt Vásárhelyi László koreográfus is – egész délután zajlott. Este hét órákor a marktleugasti fúvószenekar és a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Vegyes Kórus adott műsort, majd következett a bál. 10 órákor látványos tűzijátékban gyönyörködhetek a vörösváriak.

Egy nem mindennapi focimeccs

Augusztus 17-én kispályás labdarúgó-mérkőzést tartottak vörösvári polgárok és önkormányzati képviselők között. Bár fülledt meleg volt, a képviselők mégis „zakót kaptak”. A polgárok csapata Stifter Ferenc vezényletével ugyanis 5 : 1 arányú vereséget mért a város háza csapatára. A képviselők a végig remekül játszó Pándi Gáborral az élükön derekasan helytálltak, és – különösen a második félidőben – rengeteg helyzetet harcoltak ki. Ezeket azonban nem tudták kihasználni, és feltűnően sok kapufát löttek.

A polgárok focisai közül Szép Zoltán két gólt is lőtt, egyet-egyét pedig Stifter Ferenc, Szabó Gábor és Vanicsek Márton.

A képviselők becsületgölt a második félidőben 3 : 0-as állásnál egy gyönyörű kapáslövessel Szakszon József alpolgármester szerezte.

A nem mindennapi mérkőzés nézői jól szórakoztak, volt, aki megjegyezte a meccs után: „Hát, képviselő urak, a csapatjátékot még gyakorolni kell...”

Sportversenyek

Az íjászat győztesei: 12 éves korig: 1. Boros Dániel, 2. Tóth Balázs, 3. Huber Zoltán. 13-18-ig: 1. Füzi Ernő, 2. Rákosi Zsolt, 3. Ay Zsófia. Nők: 1. Szabó Anita, 2. Szabó Ildikó, 3. Nyitrai Viktória. Férfiak: 1. Kovács Sándor, 2. Fetter György, 3. Brandthuber Tamás. Az asztalitenisz-verseny helyezettei: Gyermekek: fiúk: 1. Weber Zoltán, 2. Török Zoltán, 3. Weber Tamás. Lányok: 1. Bodnár Barbara, 2. Morvai Krisztina. Ifjúsági: 1. Lévai Zsolt, 2. Nagy Péter 3. Tagscherer István. Nők: 1. Bruckner Katalin, 2. Jakab Teréz, 3. Törtély Éva. Férfiak: 1. Szabó Ferenc, 2. Kálózi György, 3. Mészáros Béla.

Szöveg és fotók:

Temesvári Anna és Fogarasy Attila
Külön köszönet Rásonyi Győzőnek!

Vörösvári főiskola

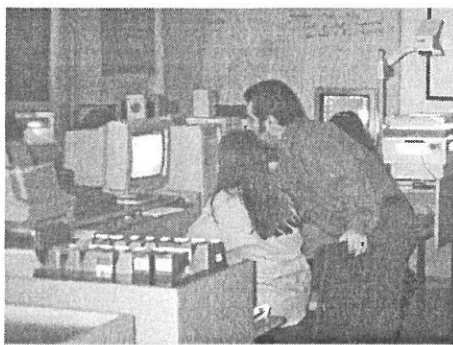
A Gábor Dénes Főiskola konzultációs központot létesített Pilisvörösváron az 1999/2000-es tanévben. A konzultációs központ a két korszerű számítógépteremmel rendelkező helyi gimnáziumban kezdte meg működését. Az elmúlt félév tapasztalatairól kérdeztük a konzultációs központ vezetőjét, Fűrész Tibornét.

„A Gábor Dénes Főiskola 1992-ben 600 hallgatóval kezdte meg informatikai mérnökképzését. Jelenleg az iskola országsszerte közel 50 konzultációs központtal rendelkezik (ebből 9 külföldön), a hallgatók száma meghaladja a 17 ezret. A mi központunk is ennek az országos hálózatnak a része. Szeptemberben 31 fővel kezdtük meg az oktatást. A hallgatók többsége munka mellett végzi, igen sikeresen a főiskolát. A félév során jó kapcsolat alakult ki az oktatók és hallgatók között, ez nagyban elősegíti a tanulás hatékonyságát. Tanórákon kívül is segítik felkészülésüket. A hallgatók rendelkezésére áll a számítógép (Internet) használata a tanórákon kívül is. Ezenkívül egy 160 kötetes szakmai könyvtár és közel félszáz videó kazettából álló videótár (az előadások anyagainak felvételével) segítik sikeres előmenetelüket. Az otthoni önálló tanulást segíti az évközédkor kapott hallgatói táskák, mely a félév oktatási anyagát, az órák vázlatát, és egyéb oktatási segédleteket (pl. CD-ROM) tartalmazza.

A vezető- és oktatógárda elsődleges feladatának tekinti, hogy minden segítséget

megadjon a hallgatóságnak, mellyel a tananyag elsajátítását elősegíti. Éppen ezért nagy figyelmet fordítunk a hallgatók igényeinek, észrevételeinek az oktatásba való beépítésére. Ezért minden tantárgymodul lezárása után a hallgatóknak lehetőségük van az előadásokról, gyakorlatokról, (névtelesen) értékelőlapot kitölteni. Az így kapott visszajelzéseket felhasználva igyekszünk megoldani a felmerült problémákat.

Bátran állíthatom, hogy egy jó hangulatú, lelkes oktatói és hallgatói csoport jött lét-

re Pilisvörösváron, melynek kézzelfogható eredményei a sikeres vizsgákon mutatkoznak meg.

A főiskola képzési rendszere a nappali oktatási formát ötvözi a nyitott képzési formával és a távoktatás módszerével. Ez megmutatkozik például az előadások, gyakorlatok ütemezésében, mely lehetővé teszi, hogy a hallgatók munkaviszony mellett is részt vegyenek az oktatásban.

A képzés rendszere nyitott, ami azt jelenti, hogy egyrészt nincs felvételi vizsga (csak

érettségi bizonyítvány szükséges), másrészt a következő szemeszter megkezdésének nem feltétele, hogy az adott szemeszter le legyen zárva (azaz a hallgató vizsgáit később is leteheti). Nincsenek vizsgaidőszakok, a hallgató szabadon választhatja meg vizsgaidőpontját. Ezenkívül moduláris tanmenettel dolgozunk, ami azt jelenti, hogy az egyes tantárgyak előadásai nem párhuzamosan folynak, hanem egymás után. A tantárgy utolsó előadása (gyakorlata) után folyamatosan lehet vizsgázni. Mint már szó volt róla, minden félév kezdetekor a hallgató kap egy, az önálló tanulást elősegítő tananyagcsomagot (tankönyv, példatár, segédletek, videoszalag, CD). Ezenkívül a főiskola a más egyetemeken, főiskolákon letett sikeres vizsgákat elfogadja.

A főiskolán két szak és három szakirány közül választhatnak a hallgatók. Az oktatott szakok: mérnök informatikus, és gazdasági informatikus. A mérnök informatikus szakon az ötödik szemesztertől számítógép-alkalmazási, műszaki menedzseri és biztonságtervezői szakirányok közül lehet választani. A tanulmányok sikeres befejezésekor államilag elismert főiskolai oklevelet kap a hallgató.

A képzés tartalma, az indított szakok megfelelnek a mai munkaerő piaci igényeknek. A főiskola ügyel arra, hogy tananyagai évenként megújításra kerüljenek, igazodva ezzel a felgyorsult informatikai fejlődéshez.

A főiskola tandíjkötele, egy szemeszterre 102 000 Ft (ennek 30%-a az adóból levonható). A tandíj tartalmazza az előadások, számítástechnikai gyakorlatok, vizsgák díját és az oktatási csomag árát is.”

Regionális hírek

Millenniumi emlékművet avattak Pilisszentivánon

Augusztus 20-án millenniumi emlékoszlopot avattak Pilisszentivánon. Molnár Sándor kőfaragó mester munkája az államalapítás 1000. évének és a község alapításának egyaránt emléket állít. Az emlékoszlopot Balla Sándor plébános szentelte fel.

Solymári kacsá

A faluban elterjedt az a hír, hogy a Kerek-hegyen motokrosszpálya, szálloda, faházbemutató, lakótelep és diszko létesül. A témával az országos média is foglalkozott. A kerek-hegyi erdő 1978 óta a Budai Tájvédelmi Körzet része, a területet a solymári Képviselő-testület 1998 novemberében véderdő övezetbe sorolta. Az elterjedt rémhírek hatására a képviselők ez év júliusában megerősítették korábbi határozatukat, és kimondták, hogy a Kerek-hegy és a Magas utca között húzódó véderdőben semmiféle épületre nem adnak ki építési engedélyt.

Piliscsabai jubileum

Az idén ünnepli fennállásának 50. évfordulóját a Piliscsabai Szakközépiskola. A jubileumra kiállítást rendeztek és emlékkönyvet adtak ki.

Az iskola a 2000/2001. tanévtől érettsé-

gizettek részére nappali tagozaton egyéves képzési idővel mezőgazdasági vállalkozó és számítástechnikai szoftverüzemeltető OKJ szakképesítések megszerzésére osztályt indít.

Budakeszi város lett

Várossá avatták Budakeszit. Az augusztus 20-án megtartott ünnepségen David Ibolya igazságügy-miniszter mondott avatóbeszédet. Az ünnepség keretében ugyanő adta át a kormány nevében Szemereki Zoltán polgármesternek a millenniumi zászlót is.

„Budakeszi várossá válási szándéka nem a határok nélküli népesség- és gazdasági növekedésre, hanem a minőségi életfeltételek, szolgáltatások, környezetvédelem szempontjaira, azaz lakni-dolgozni-szabadidőt eltölteni és színvonalas szolgáltatásokat igénybe venni négyes alapszabályra épül, melyet nem csupán saját lakosságának, hanem a környező települések, peremkerületek polgárai számára is hozzáférhetővé tesz.

Budakeszi várossá nyilvánításának okai között kiemelten szerepel a lakosság életformájának, igényeinek megfelelő helyi intézményi rendszer hosszú távú garantált működtetése és fejlesztése” – olvasható a várossá nyilvánítás alkalmából kiadott sajtótájékoztatóban.

Szomszédunk, Üröm

„A törökök uralma Ürömöt is pusztává tette, de Németországból 1690-1700 körül betelepített svábok újra virágzó mezőgazdaságot, szőlőművelést hoztak meg. A múltat idéző sváb házak, az Ürömmre telepített svábok méltatlan sorsát idézik. 1946 áprilisában több mint kétszázötven év után a sváb lakosság 97,5 %-át kitelepítették a németországi Württembergbe. 23 család maradhatott. Ma mindössze 10 sváb család él Ürömmön. Sok házat már átalakítottak, de a gyütt-mentek, ahogy a faluban viccelődnek egymással a betelepülők, ismerik és őrzik e tragédia emlékeit.”

„A falu alatt meghúzódó pincerendszer az ürömi borkultúra évezredek hagyományait őrzi. A XIII. században a királyi vincellérek faluja volt. Ezek a különböző sorsú pincék egyszer talán felmérésre kerülnek. Néme-lyikben vendéglő működik, borérlelő, de sok az elhanyagolt és elhagyott, befalladt vagy betemetett pince. Ha körbenézünk a domboldalakon, láthatjuk a friss szőlőtelepítéseket, s talán újra reneszánszukat élik a szőlőskertek. Pilisborosjenővel közösen minden év májusában borünnepet tartunk, ezzel is segítve a borok hírnevének visszatérését.”

Részletek a faluról idén megjelent információs kiadványból

6 Jahre in Ungarn

Barbara Burkuhl, die deutsche Gastlehrerin aus Berlin, arbeitet seit 6 Jahren am Werischwarer Gymnasium. Sie unterrichtet deutsche Literatur, außerdem bereitet sie die Schüler auf die Sprachdiplomprüfungen vor. Wir unterhielten uns über ihre Erfahrungen in dieser doch ziemlich langen Zeit.

– *Wie sind Sie dazu gekommen, in Ungarn an einem Gymnasium Deutsch zu unterrichten?*

– Es ist eigentlich einem Zufall zu verdanken, daß ich 1994 nach Ungarn gezogen bin. Ich wollte immer schon ins Ausland gehen. Und in der Schule, in der ich gearbeitet habe, lag ein Papier auf dem Tisch, daß man sich für eine Auslandsarbeit bewerben kann. So bewarb ich mich am 1. April und im Juni wußte ich schon, daß ich nach Ungarn gehe.

– *Wo haben Sie sich beworben?*

– Bei der Unterabteilung des Auswärtigen Amtes, der Zentralstelle für das Auslandsschulwesen (ZfA). Sie schickt regelmäßig Deutschlehrer ins Ausland. Nach der Wende wurden verstärkt Deutschlehrer in die ehemalige Sowjetunion und in die mittel-osteuropäischen Staaten geschickt, weil dort die deutsche Sprache traditionell eine Rolle spielte. Natürlich waren aber auch die wirtschaftlichen Aspekte wichtig. Die Tendenz ist jetzt aber stark rückläufig, weil Deutschland nicht mehr so viel Geld hat. Es werden viele Lehrer abgezogen. Dieses Jahr gehen 20-25 Lehrer nach Deutschland zurück und nur 10 neue kommen. Vor 4 Jahren gab es noch ungefähr 110 deutsche Lehrer, dieses Jahr nur 50-60. Die Schulen, die Sprachdiplomschulen sind, brauchen aber keine Angst zu haben, sie werden sicherlich weiterhin deutsche Gastlehrer bekommen.

– *Wie fühlen Sie sich in Ungarn, in Werischwar und am Gymnasium?*

– Im Prinzip fühle ich mich in Ungarn wohl. Manche Dinge sehe ich mit viel mehr Distanz und Gelassenheit, wenn ich nach Deutschland zurückkehre, die ich durch Ungarn bekommen habe. Ich habe Seiten kennengelernt, auch menschliche Seiten, die ich in Deutschland nicht so sehr finde, sowohl im positiven als auch im negativen Sinne. Außerdem sehe ich jetzt vieles klarer: mein Land, meine Arbeit, die Perspektive einer Ausländerin etc.

Eigentlich bin ich zufällig nach Werischwar

gekommen. Und ich habe das nicht bereut. Für mich ist die Nähe zur Stadt sehr wichtig. Ich brauche einfach die Stadt mit ihren kulturellen Angeboten, wie Theater, Oper usw. Die nehme ich auch sehr viel wahr.

Die Arbeit am Gymnasium macht mir Spaß. Die Schulleitung ist bestrebt, die Arbeit für mich als Gastlehrerin möglichst angenehm zu machen. Außerdem ist es für mich sehr wichtig, daß ich das Gefühl habe, daß meine Arbeit wichtig und

sinnvoll ist. Von den ungarischen Kollegen müssen aber langsam welche nachwachsen, denn sie müssen irgendwann einmal auch deutsche Literatur unterrichten. Das bedeutet für sie ein neues Einarbeiten, viel Vorbereitung und irrsinnig viele Korrekturen.

Natürlich gibt es Unterschiede zu Deutschland und Dinge, die ich vermisse. Das sind vor allem die näheren Kontakte. Hier finden z.B. spontane, private Treffen weniger statt, als ich es aus Deutschland kenne. Die berühmte ungarische Gastfreundschaft erscheint mir etwas oberflächlich, sie bezieht sich keinesfalls auf langfristige Kontakte. Das erfährt man nur dann, wenn man hier längere Zeit allein verbringt. Mit der Zeit wird das belastend und kann zur Einsamkeit führen. Vielleicht liegt es auch an diesen Gegebenheiten, daß kein deutscher Kollege, der in meiner Situation ist, 6 Jahre lang hier geblieben ist. Im Hintergrund stecken auch eine andere Welt, eine andere Sozialisation mit anderen Problemen.

– *Inwiefern sind die ungarischen Schüler anders als die deutschen?*

– Die ungarischen Schüler sind im Verhältnis zu den deutschen diszipliniertes, "leidens-

fähiger", verzeihen eher, wenn der Lehrer einen Fehler macht. Oft sind sie den Lehrern gegenüber viel höflicher und zeigen ihnen gegenüber einen normalen Respekt, den ich in Deutschland schon vermisse. Aber auch in Ungarn ist ein deutlicher Wandel festzustellen, worauf man jetzt – am Anfang – reagieren müßte. Als ich vor 6 Jahren durch die Schule ging, sah die Schule noch viel ordentlicher aus. Heute stehen die Stühle quer, auf dem Boden liegen Papier und Müll. Es kommen also langsam die "deutschen Zustände". Die Schüler sind weniger diszipliniert und belastungsfähig geworden. Dieser negativen Entwicklung könnte man jetzt noch gemeinsam mit Kollegen und Eltern eine andere Richtung geben. Andererseits sehe ich auch eine positive Entwicklung. Am Anfang waren die Schüler sehr passiv, sie haben keine Fragen gestellt, sie haben alles, was man ihnen gesagt hat, als richtig angesehen. Sie sind aber mit der Zeit aktiver, selbstbewußter und kritischer geworden.

– *Wie sehen Sie den Nationalitätenunterricht?*

– Der Nationalitätenunterricht hat natürlich Grenzen, vor allem in seiner Thematik. Aber man könnte ihn durchaus öffnen, z.B. in Hinsicht auf die Minderheiten im allgemeinen oder auf die Minderheitenproblematik in Europa. Insofern hat er eine Berechtigung und eine Möglichkeit und Chance, nicht bloß im Alten stecken zu bleiben. Ich muß hier die entsprechenden Fachleute, die es auf dieser Ebene gibt, kritisieren, denn von ihnen kommt nichts. Mich wundert, daß es noch immer keine guten Lehrmaterialien mit interessanten Aspekten, Methoden, Texten gibt. Es bewegt sich noch alles auf dem, was ich schon vor 6 Jahren vorgefunden hatte. So darf man sich nicht wundern, wenn dieses Thema immer weniger junge Leute anzieht und interessiert.

Das größte Problem sehe ich darin, daß es zu sehr im Alten verhaftet geblieben ist. Die Tänze, die Lieder, die Geschichte sind auch wichtig, aber noch längst nicht alles. Man müßte versuchen, gemeinsam mit den anderen Minderheiten etwas zu unternehmen, Themen anzupprechen, die eine größere Perspektive bieten.

– *Wie stellen Sie sich die Zukunft vor?*

– Im nächsten Schuljahr bin ich auf jeden Fall noch in Ungarn. Was nachher kommt, weiß ich noch nicht. Das hängt einerseits mit Deutschland zusammen, und nicht zuletzt mit einer anregenden und verantwortungsvollen Arbeitsperspektive, aber andererseits auch mit meinem Wohlbefinden und dem sozialen Umfeld.

Ibolya Sax

Az örök tudós

Május 29-én, a váci rabtemető feltárásának megkezdésekor újabb, félololdalal cikk jelent meg Hóman Bálintról a Népszabadságban. (Hóman Bálint egykori kultuszminister, városunk első díszpolgára is e temetőben alussza nyugtalan álmát. Emberhez méltatlan körülmények között, megalázva és szenvedések között halt meg. Álma nyugtalan, mert az utókor mindmáig nem tudta eldönteni, hogy hogyan vélekedjen róla.)

A cikk szerzője beszámol Hóman rendkívül gyors és magasra ívelő tudományos karrierjéről, fontosabb tudományos munkáiról, és máig vitatott politikusi tevékenységéről. Felemlíti a vele szemben gyakorta hangoztatott vádakot, azt, hogy kifogástalan németbarátoknak bizonyult, szélsőjobboldali nézeteket hangoztatott, előterjesztője volt a zsidótörvényeknek és jó kapcsolatokat ápolt Szálasi Ferencel.

Idézi azonban az írás azoknak a neves tudóstársaknak is a véleményét, amely szerint

Hóman nem volt antiszemita, és Magyarországon német megszállását egyenesen katasztrófának tekintette.

A cikk egy érdekes, az „örök tudósra”, a világot még a legnagyobb nyomorúságban, a halál torkában is felfedezni és rendszerezni vágyó emberre jellemző adalékkal zárul: Hóman Bálint a gyűjtőfogházban társai beszédét figyelve börtönzótárt készített...

Vajon miben hitt, miben reménykedett, amikor ezt az utolsó tudományos munkáját megalkotta?

Hóman Bálint 1951 júniusában, hatvanhat esztendősen halt meg a váci börtönben.

F. A.

Kimaradtak

A zeneiskola májusi jótékonysági koncertjéről szóló cikkünkben az adományozók listájáról lemaradt a Német Nemzetiségi Vegyes Kórus. A kórus 5000 forintot adományozott az árvízkarosultak javára.

Szabadidő-szervezők

A Közköztartási törvény szerint 2000. szeptember 1-jétől azokban az iskolákban és kollégiumokban, ahol a tanulói létszám eléri a 300 főt, szabadidő-szervezőt kell alkalmazni. A szabadidő-szervező feladatainak jelentős része az iskola pedagógiai programjában meghatározott szabadidős tevékenység szervezése, segítése, diákönkormányzat, szülői szervezet tevékenységének segítése, a továbbtanulással, pályaválasztással kapcsolatos tanácsadás, valamint az alapvető emberi értékek, nemzeti és nemzetiségi, kisebbségi hagyományok megismertetése. A szabadidő-szervezői státuszokról augusztus 28-i ülésén dönt a képviselő-testület.

Értékmegőrző tábor

Mikefalváról, Abosfalváról, Désfalváról, Szászcsávásról és Haranglából összesen 30 tanuló jelezte részvételét a Vásár téri iskola által szervezett, szeptember 13 és 20 között megtartandó Értékmegőrző táborba. Az iskola gazdag programmal várja az erdélyi gyerekeket.

Új vezető a „Napos Oldal” élén

Bemutatjuk Kovácsné Selymesi Erzsébetet

– Ön egészen más területen szerzett diplomát, mi készítette arra, hogy megpályázza a Napos Oldal Szociális Központ vezetői állását?

– Iparosként nagyszüleim és édesapám a település ismert és megbecsült polgárai voltak. Itt születtem, itt élek, sokat köszönhetek ennek a közösségnek. Szegeden az Élelmiszeripari Főiskolán végeztem, mérnöként dolgoztam eddig, de mivel több generációs családban nőttem fel, az idősebbekkel való törődés számomra természetes volt, és a pályázat lehetőségét nyújt, hogy most végre én is adjak valamit ennek a közösségnek.

– Vállalja egy újabb diploma megszerzését?

– Igen, ez feltétele volt a kinevezésemnek, sikeres felvételi vizsga után az ELTE Gyógypedagógiai Karán kezdtem meg a tanulmányaimat ez év februárjában.

– Milyen szakmai programot fogalmazott meg a pályázatában?

– A programomban fő hangsúlyt kapott a gazdaságos működtetés, és az idősellátás színvonalának emelése. Az intézménynek arra kell felkészülnie, hogy az idős kornak nem elsősorban a betegség a problémája, hanem a fizikai, szellemi leépülés, a magány, a munka hiánya, a családtagok elvesztése. A családok gyakran kerülnek krízishelyzetbe, bármikor megrendülhetnek belső és külső erőtartalékaik, egyre több idős ember igényli a mi segítségünket. Intézményünk alakulásakor az alapfeladatára volt berendezkedve: a házi szociális gondozásra, a szociális étkeztetésre és az Idősek Klubjának, a Családsegítő Szolgálat megszervezésére. 1998 óta Gyermekjóléti Szolgálat is működik, aztán megépült az Átmeneti Gondozó 12 férőhellyel, otthoni szakápolást végzünk és közép-súlyos értel-

mileg korlátozott gyerekeket is fogadunk napközben. Ezeket a szolgáltatásokat is szeretnénk gazdagítani: létrehozni egy tornatermet, bővíteni a könyvtárt, korrepetálási lehetőséget biztosítani a rászoruló iskolás gyerekeknek...

– Sokan nem tudják, hogy itt Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működik,

„A hely, ahol jó lenni” – jobboldalt az új vezetőnő. Temesvári Anna felvétele

kérem mondja el, kik fordulhatnak Önökhöz, és miben tudnak segíteni?

– Bárki jelentkezhet nálunk, ha problémája van, szülő is, gyerek is. Akár telefonon is, a 334-140-es telefonszámon. Működik egy „jelzőrendszerünk”, orvosokból, védőnőkből, pedagógusokból, óvónőkből áll, kapcsolatban állunk a városi gyámhivatallal, nevelési tanácsadókkal. Feladatunk, hogy ha bárhonnán jelzést kapunk, azonnal keressünk megoldást a családok problémájára, hogy elkerülhető legyen a hatósági beavatkozás: lehet ez akár láthatási ügy, a nevelési segély elköltése a gyerek szükségleteit figyelembe véve, a szülők ellenőrzése, hogy ellátják-e kellőképpen a gyermeküket, vagy egy nevelési probléma megoldása... Két munkatársunk teljes munkaidőben és kettő részmunka-

időben látja el ezt a feladatot. Idén ezeknek a gyerekeknek tábort szerveztünk. Horgásztak, pingpongoztak, foglalkoztunk velük, nem az utcán csavarogtak... Tervezem egy tanácsadó szolgálat beindítását, és egy drogsegély ambulancia se várthat sokáig magára.

– Hogyan foglalkoznak az értelmileg korlátozott gyermekekkel?

– Az új épületünkben kaptak helyet, itt gyógypedagógusok tartják a fejlesztő foglalkozásokat. Speciális tevékenységekre kimennek: járnak úszni Piliscsabára, lovagolni a Heim-tanyára. Kétszer étkezhetnek nálunk naponta.

– Hány tagja van a Nyugdíjas Klubnak?

– Ötven főt tudunk fogadni, jelenleg 25-30 fő jár hozzánk. Délelőttönként nekik is biztosítunk elfoglaltságot, kézimunkázunk, verset tanulnak, szellemi vetélkedőt rendezünk számukra, szívesen vesznek részt szerepjátékokban, felkészülünk, eljárunk megyei, országos rendezvényekre, színházba, kirándulásra. Nyár közepén megrendezzük az Anna-bált, az egyházi és állami ünnepekről is együtt emlékezünk meg.

– Ennek az intézménynek sokáig nem volt kinevezett vezetője, a váltás mindig hoz változásokat, azt hallottam, hogy Ön tíz dolgozót elküldött. Igaz ez?

– Nem küldtem el senkit. Négy fő saját kérésére, közös megegyezéssel távozott, miután elmondtam, hogy mit várok el tőlük a jövőben. Elvárom, hogy mindenki munkával töltse ki a 8 órát, úgy végezze a munkáját, hogy senkinek az emberi méltóságát ne sértse meg, ne éljen vissza a kiszolgáltatottsággal. Aki ebben nem partner, azzal én a kitűzött céljaimat nem tudom megvalósítani. A szociális hálót erősre kell fogni, hogy minél többen megkapaszkodhassanak benne. Ehhez a munkához sok türelem és empátia szükséges, akik itt maradtak, azok tudják ezt. Szeretném hinni, hogy a Napos Oldal nem csak nevében jelzi azt a helyet, ahol jó lenni, hanem a valóságban is maradéktalanul kiszolgálja az időseket, és segít a rászorulóknak.

Temesvári Anna

Nyári tábor a Napos Oldal Szociális Központban

A Napos Oldal Szociális Központ családsegítő és gyermekjóléti szolgálata június 26-tól július 28-ig nyári tábort szervezett az alapellátásban részesülő és a gondozásba-védelembe vett gyermekek részére. A tábor programjához szervesen kapcsolódott a velencei tavi vöröskeresztes tábor június 29. és július 4. közötti időpontban, ahol öt nehéz anyagi helyzetben lévő gyermek vett részt.

A nyári tábor programjai közül a lab-

dajjátékok voltak a legnépszerűbbek, amelyeket a Mutnyánszky Ádám Szaképző Iskola aszfaltozott pályáin bonyolítottunk le a környékbeli gyerekek bevonásával. A focizás mellett a tollaslabdázás, a pingpongozás és a pecázás szinte mindennapi program volt. A horgászhoz szükséges engedélyek kiváltásához a szülők segítsége kellett. A Pilisvörösvári Horgász Egyesület halastavain állandó felügyelete mellett gyakoroltuk a halfogást. Június 30-án a Háziréti-tározóhoz, július 5-én a Határréti-tározóhoz szerveztünk horgásztúrákat, amelyeken a környezet és a természet védelmére, szeretetére is ráirányítottuk a figyelmet.

A Napos Oldal Szociális Központ te-

riületén tévézés, videózás, kondigépek használata, kártya- és társasjátékok tették változatosabbá az átlagosan 5-6 gyermek részvételével első alkalommal megszervezett nyári tábort.

A tábor játékeit és sporteszközeit Kárpáti János képviselő úr hathatós közbenjárásával pilisvörösvári vállalkozók anyagi támogatásából vásároltuk. Ugyancsak az ő segítségüknek köszönhetően vehettünk részt a vöröskeresztes táborban.

Köszönjük önzetlen támogatását Fritz Tibornak és Ziegler Istvánnak (Fawood Kft.), Molnár Sándornak (Varázskő Kft.), Pfeiffer Jánosnak (Krigli söröző) és Tagscherer Józsefnek.

Sajtosi János

Új vezető a „Napos Oldal” élén

Bemutatjuk Kovácsné Selymesi Erzsébetet

– Ön egészen más területen szerzett diplomát, mi készítette arra, hogy megpályázza a Napos Oldal Szociális Központ vezetői állását?

– Iparosként nagyszüleim és édesapám a település ismert és megbecsült polgárai voltak. Itt születtem, itt élek, sokat köszönhetek ennek a közösségnek. Szegeden az Élelmiszeripari Főiskolán végeztem, mérnökként dolgoztam eddig, de mivel több generációs családban nőttem fel, az idősebbekkel való törődés számomra természetes volt, és a pályázat lehetőségét nyújt, hogy most végre én is adjak valamit ennek a közösségnek.

– Vállalja egy újabb diploma megszerzését?

– Igen, ez feltétele volt a kinevezésemnek, sikeres felvételi vizsga után az ELTE Gyógypedagógiai Karán kezdtem meg a tanulmányaimat ez év februárjában.

– Milyen szakmai programot fogalmazott meg a pályázatában?

– A programomban fő hangsúlyt kapott a gazdaságos működtetés, és az idősellátás színvonalának emelése. Az intézménynek arra kell felkészülnie, hogy az idős kornak nem elsősorban a betegség a problémája, hanem a fizikai, szellemi leépülés, a magány, a munka hiánya, a családtagok elvesztése. A családok gyakran kerülnek krízishelyzetbe, bármikor megrendülhetnek belső és külső erőtartalékaik, egyre több idős ember igényli a mi segítségünket. Intézményünk alakulásakor az alapfeladatára volt berendezkedve: a házi szociális gondozásra, a szociális étkeztetésre és az Idősek Klubjának, a Családsegítő Szolgálat megszervezésére. 1998 óta Gyermekjóléti Szolgálat is működik, aztán megépült az Átmeneti Gondozó 12 férőhellyel, otthoni szakápolást végzünk és középsúlyos értel-

mileg korlátozott gyerekeket is fogadunk napközben. Ezeket a szolgáltatásokat is szeretnénk gazdagítani: létrehozni egy tornatermet, bővíteni a könyvtárt, korrepetálási lehetőséget biztosítani a rászoruló iskolás gyerekeknek...

– Sokan nem tudják, hogy itt Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat működik,

„A hely, ahol jó lenni” – jobboldalt az új vezető. Temesvári Anna felvétele

kérem mondja el, kik fordulhatnak Önökhöz, és miben tudnak segíteni?

– Bárki jelentkezhet nálunk, ha problémája van, szülő is, gyerek is. Akár telefonon is, a 334-140-es telefonszámon. Működik egy „jelzőrendszerünk”, orvosokból, védőnőkből, pedagógusokból, óvónőkből áll, kapcsolatban állunk a városi gyámhivatallal, nevelési tanácsadókkal. Feladatunk, hogy ha bárhonnán jelzést kapunk, azonnal keressünk megoldást a családok problémájára, hogy elkerülhető legyen a hatósági beavatkozás: lehet ez akár láthatási ügy, a nevelési segély elköltése a gyerek szükségleteit figyelembe véve, a szülők ellenőrzése, hogy ellátják-e kellőképpen a gyermeküket, vagy egy nevelési probléma megoldása... Két munkatársunk teljes munkaidőben és kettő részmun-

időben látja el ezt a feladatot. Idén ezeknek a gyerekeknek tábort szerveztünk. Horgásztak, pingpongoztak, foglalkoztunk velük, nem az utcán csavarogtak... Tervezem egy tanácsadó szolgálat beindítását, és egy drogsegély ambulancia se várthat sokáig magára.

– Hogyan foglalkoznak az értelmileg korlátozott gyermekekkel?

– Az új épületünkben kaptak helyet, itt gyógypedagógusok tartják a fejlesztő foglalkozásokat. Speciális tevékenységekre kimennek: járnak úszni Piliscsabára, lovagolni a Heim-tanyára. Kétszer étkezhetnek nálunk naponta.

– Hány tagja van a Nyugdíjas Klubnak?

– Ötven főt tudunk fogadni, jelenleg 25-30 fő jár hozzánk. Délelőttönként nekik is biztosítunk elfoglaltságot, kézimunkáznak, verset tanulnak, szellemi vetélkedőt rendezünk számukra, szívesen vesznek részt szerepjátékokban, felkészülünk, eljárunk megyei, országos rendezvényekre, színházba, kirándulásra. Nyár közepén megrendezzük az Anna-bált, az egyházi és állami ünnepekről is együtt emlékezünk meg.

– Ennek az intézménynek sokáig nem volt kinevezett vezetője, a váltás mindig hoz változásokat, azt hallottam, hogy Ön tíz dolgozót elküldött. Igaz ez?

– Nem küldtem el senkit. Négy fő saját kérésére, közös megegyezéssel távozott, miután elmondtam, hogy mit várok el tőlük a jövőben. Elvárom, hogy mindenki munkával töltsse ki a 8 órát, úgy végezze a munkáját, hogy senkinek az emberi méltóságát ne sértse meg, ne éljen vissza a kiszolgáltatottsággal. Aki ebben nem partner, azzal én a kitűzött céljaimat nem tudom megvalósítani. A szociális hálót erősre kell fogni, hogy minél többen megkapaszkodhassanak benne. Ehhez a munkához sok türelem és empátia szükséges, akik itt maradtak, azok tudják ezt. Szeretném hinni, hogy a Napos Oldal nem csak nevében jelzi azt a helyet, ahol jó lenni, hanem a valóságban is maradéktalanul kiszolgálja az időseket, és segít a rászorulókon.

Temesvári Anna

Nyári tábor a Napos Oldal Szociális Központban

A Napos Oldal Szociális Központ családsegítő és gyermekjóléti szolgálata június 26-tól július 28-ig nyári tábort szervezett az alapellátásban részesülő és a gondozásba-védelembe vett gyermekek részére. A tábor programjához szervesen kapcsolódott a velencei tavi vöröskeresztes tábor június 29. és július 4. közötti időpontban, ahol öt nehéz anyagi helyzetben lévő gyermek vett részt.

A nyári tábor programjai közül a lab-

dajátékok voltak a legnépszerűbbek, amelyeket a Muttnyánszky Ádám Szaképző Iskola aszfaltozott pályáin bonyolítottunk le a környékbeli gyerekek bevonásával. A focizás mellett a tollaslabdázás, a pingpongozás és a pecázás szinte mindennapi program volt. A horgászashoz szükséges engedélyek kiváltásához a szülők segítsége kellett. A Pilisvörösvári Horgász Egyesület halastavain állandó felügyelete mellett gyakoroltuk a halfogást. Június 30-án a Házi-réti-tározóhoz, július 5-én a Határréti-tározóhoz szerveztünk horgásztúrát, amelyeken a környezet és a természet védelmére, szeretetére is ráirányítottuk a figyelmet.

A Napos Oldal Szociális Központ te-

rületén tévézés, videózás, kondigépek használata, kártya- és társasjátékok tették változatosabbá az átlagosan 5-6 gyermek részvételével első alkalommal megszervezett nyári tábort.

A tábor játékeit és sporteszközeit Kárpáti János képviselő úr hathatós közbenjárásával pilisvörösvári vállalkozók anyagi támogatásából vásároltuk. Ugyancsak az ő segítségüknek köszönhetően vehettünk részt a vöröskeresztes táborban.

Köszönjük önzetlen támogatását Fritz Tibornak és Ziegler Istvánnak (Fawood Kft.), Molnár Sándornak (Varázskő Kft.), Pfeiffer Jánosnak (Krigli söröző) és Tagscherer Józsefnek.

Sajtosi János

Új röntgengép a rendelőintézetben

Ötmillió forintért sikerült hozzájutni a húszmilliósi berendezéshez

Júniustól kulturáltabb körülmények, lényegesen korszerűbb és biztonságosabb berendezések várják a betegeket a Szakorvosi Rendelőintézet röntgenosztályán. A matuzsálemi korú, több mit húszéves átvilágító gép végre nyugdíjba mehetett.

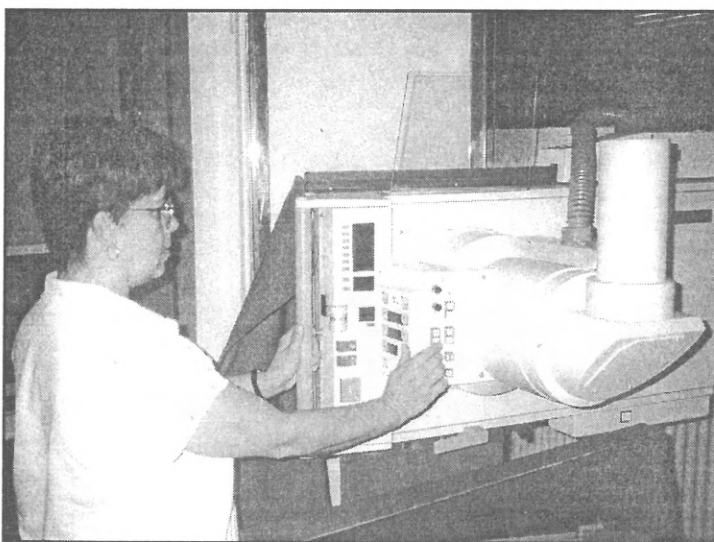
Épp időben történt mindez, hiszen az elavult berendezés a sugárszint rendszeres ellenőrzése mellett is a kellenél nagyobb sugárátalomnak tette ki mind a betegeket, mind a dolgozókat. Heidt Éva az intézmény vezetője ezért évek óta mindent megtett annak érdekében, hogy az elavult berendezést lecseréljék. Ez év elején fáradozásai végre sikerrel jártak. Tudomására jutott ugyanis, hogy a törökbálinti Tüdőgyógyintézet rendkívül kedvező áron – mindössze bruttó ötmillió forintért – eladna egy alig fél éve üzemelő röntgenkészüléket. A Medisor-Siemens gyártmányú, UV 56 típusjelzésű gép eredeti ára 20 millió forint körül van.

Az igazgató júniár végén kérelemmel fordult az önkormányzathoz, hogy biztosítsák az intézmény számára a gép megvásárlásához szükséges pénzeszközt. A Képviselő-testület február 28-i ülésén szavazta meg a kért összeget.

A berendezések cseréjével egy időben felújították magát a röntgenhelyiséget is, újrafestették a falakat, és új linóleumot fektettek le. Az új röntgengépet rövid, hivatalos ünnepség keretében június 16-án állították a gyógyítás szolgálatába.

– Nagy örömmel tölt el, hogy ezt az igen jelentős fejlesztést végre tudtuk hajtani – mondja dr. Papp Erzsébet radiológus.

– A most beszerzett korszerű, elektronikus gépet célzott felvételeket készítve általában tüdő-, bél- vagy gyomorvizsgálatokra alkalmazzuk. Új a generátor is, amely az itt lévő összes berendezés tápfeszültségét biztosítja. A fejlesztéseknek ezzel azonban még nem

Szantai Andrásné röntgenasszisztens az új röntgengéppel

értünk a végére, mivel egy-két éven belül feltétlenül ki kell cserélni az 1986-ban üzembe állított röntgenasztalt és az ehhez tartozó, többször felújított röntgencsövet is. Havonta átlagban 700 beteget fogadunk, ekkora igénybevétel mellett nem csoda, hogy a berendezés is megérett már a cserére.

Két emelettel feljebb Merk Józsefné gazdasági igazgatóhelyettest arról kérdezem,

hogy röntgeneszközpark felújításának befejezéséhez szükséges további milliókat miből fogják kigazdálkodni:

– A Szakorvosi Rendelőintézet működését az Országos Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozza. A beruházások és a fejlesztések azonban a fenntartó – azaz a vörösvári önkormányzat – feladatai közé tartoznak. Az OEP szigorúan ellenőrzi az általa folyósított pénzt, amit nem lehet az épület felújítására vagy új gépek beszerzésére fordítani.

– A gyógyítás színvonalának biztosításához feltétlenül szükségünk van az önkormányzat támogatására – veszi át a szót dr. Sipos Sándor igazgatóhelyettes. – Az új igazgató szigorú intézkedéseinek köszönhetően rendelőintézetünknek ma nincsenek milliós adósságai, működési kiadásainkat teljes egészében fedezi az OEP finanszírozás, nem szorulunk rá az önkormányzat „erősítő injekcióira”. Előre lépni, fejleszteni azonban a város – illetve a környező települések – áldozatvállalása nélkül nem lehet. Bízom benne, hogy a képviselők fejlesztési elképzeléseink megvalósítását – így például a kardiológiai szakrendelés beindítását – ugyanúgy magukénak fogják érezni, mint a röntgengép cseréjét.

Fogarasy Attila

Kék hírek

Búcsúzik a főkapitány

A belügyminisztérium nyolc megyében hajt végre változtatásokat a főkapitányi posztokon. Dr. Komáromi István is távozik a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság éléről. Új munkahelye a BM-ben lesz, ahol PR szakértőként fog dolgozni. A Népszabadság információi szerint a Szabolcs megyei főkapitány, Ignác István lép a helyére.

Az új vezetők előreláthatólag már augusztusban munkába állnak.

Rendőrkapitányság

Városunk képviselő-testülete június 5-én döntött a leendő rendőrkapitányság helyéről. A döntés értelmében a kapitányság az Iparterület szélén kerül elhelyezésre (a 7657 hrsz-ú ingatlanon), itt épül majd meg több mint 2000 m²-es modern épülete.

Varró István rendőr alezredes, főkapitányi biztos újságunk kérdésére elmondta, hogy a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság elfogadta a rendőrkapitányság elhelyezésével kapcsolatos döntést, az illetékes vezetők alkalmasnak tartják a helyszínt az objektum felépítésére. A rendőrség továbbra is számít az önkormányzat segítségére, legfőképpen szolgálati férőhelyek biztosítására.

Halálos tűz Szentivánon

Tűzhalált halt egy ember Pilisszentivánon. A tűz eddig ismeretlen ok miatt egy családi ház pincéjében keletkezett. A tűzoltók a lángok eloltása után a teljesen kiégett helyiségben egy felismerhetetlenségig összeégett emberi tetemet találtak, amelyről azt sem lehetett megállapítani, hogy férfi-e vagy nő. Az ügyben a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

F. A.

Pályázat

A Belügyminisztérium közigazgatási államtitkára pályázati felhívást tett közzé belügyi szakemberek és kezdő kutatók számára. A pályázat célja olyan aktuális témák (résztémák) feldolgozása, amelyek elősegítik a belügyi szervezetek fejlődését, a hatékonyabb, eredményesebb és gazdaságosabb munkavégzést, valamint hogy a tudományos kutatómunka iránt érdeklődő szakemberek ösztönzésével szolgálja, elősegítse a kutatói utánpótlás biztosítását, a tehetséggondozást.

A pályázaton az ágazat 30 évesnél nem idősebb, tudományos fokozattal nem rendelkező hivatásos állományú tagjai, köztisztviselői és közalkalmazottai vehetnek részt. A pályaművek beküldési határideje: 2000. szeptember 4. A pályázati anyag átvehető a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálati Irodájában.

Forma-1 vörösvári szemmel Riporterek, sztárok, pályaorvosok

Tavaly már beszámoltam arról, milyen „magyaros” körülmények között lettem a Forma 1-es Magyar Nagydíj hivatalos helyszíni kommentátora, műsorközlője. Nos – Molnár Dániel rádiós kollégámmal együtt – idén is elláthattam ezt a megtisztelő feladatot. Amire a tavalyi produkció után számíthattam ugyan, de biztos nem lehettem a felkérésben. A Hungaroring Sport Rt. élére

Várhegyi Ferenc és Molnár Dániel közvetítés közben

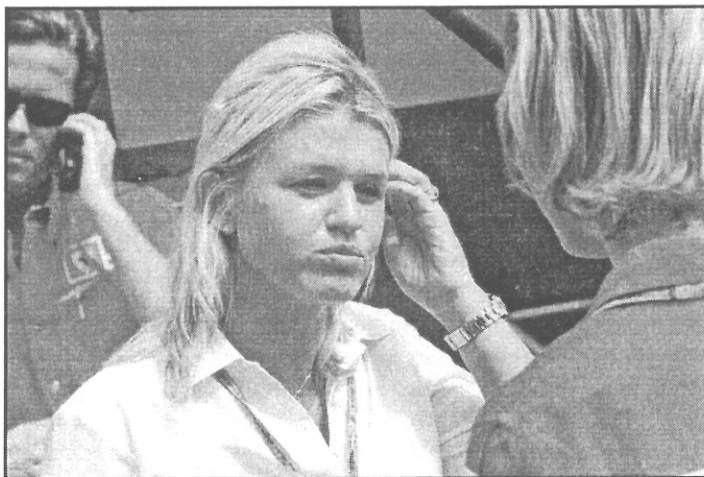
Studniczky Ferenc személyében új vezetőt neveztek ki, és bár őt is ismertem (korábban a jégkorongszövetség főtitkára, a Budapest Sportcsarnok igazgatója, az OTSH elnökhelyettese volt), nem tudhattam, van-e más jelöltje erre a munkára. Az az igazság, hogy most sem tudom, hogy volt-e, de végül megint én lettem a befutó. Ennek érdekében most már én is tettem néhány lépést (némi önmenedzselés ma már annyira nem bűn, hogy álláskeresőknél tanítják is ezt a tudományt), de igazán csak akkor nyugodtam meg, amikor ketten is felhívtak, mondván hogy ez nem kísérleti terep, bevált csapaton nem változtatnak.

Amely csapatnak hivatalból természetesen újra tagja volt Bob Costaduros, minden futam hivatalos angol nyelvű kommentátora. Ő a sajtóközpontban szabadon begyűjtötte az információkat, mi Molnár Danival (másodrendű állampolgárként saját hazánkban) csak annak a bejáratáig jutottunk. Képtelen helyzet, de őszintén szólva nem is számítottunk másra. A „loud speaker” a Forma-1 irányítóinak furcsa logikája szerint nem teljes értékű újságíró, hanem inkább a közönség tájékoztatására való afféle vásári kikiáltó, akinek semmi keresnivalója sincs a sajtóközpontban.

Dr. Petán Péternek, a sajtóiroda vezetőjének jóvoltából jutottunk aztán mégis híranyaghoz, így aztán megint versenyképesek voltunk. Pedig idén szabadon egyetlen versenyautót sem láttunk, csak a televízió képeire hagyatkozhattunk közvetítés közben. Tavaly legalább a célegyenesre vezető részt is láttuk, most azonban elének építettek egy sá-

rat, így csak annak a hátát csodálhattuk három napon keresztül. No, de ne a riporter síráimról szóljon ez a riport, mindezt csak azért meséltem el, hogy ha valaki – akár jogosan is – lehülyézi a riportert, legalább tudja, hogy azért az újságíró élete sem fenéki tejfel.

Annál inkább jól élnek a csapatok vendégei. Ezúttal is jó néhány sztár tette tiszteletét a Hungaroringen, például Steven Hendry, a hétszeres snooker világbajnok, Naomi Campbell, a világhírű fotómodell. Bernie Ecclestone, a Forma-1 nagyura feleségével a horvát Slavicával érkezett, ami nagy dolog, mert Slavica csak néhány kedvenc versenyére kíséri el férjét. Michael Schumacher is a feleségével, Corinnával jött Magyarországra, csakúgy mint a másik kétszeres világbajnok Mika Häkkinen, aki a várandós Erjával érkezett. A paddockban, a csapatok körül egyébként mindig nagy a nyüzsgés, és ezt látni, ebben részt venni óriási élmény, ami kárpótolja is az embert a többi kellemetlenséget.

Corinna Betsch, Michael Schumacher felesége – a szerző felvétele

És ennek az élménynek a részese egy sokkal fontosabb területen a pit lane-ben, vagy éppen a pálya bármely pontján szolgálatot teljesítő vörösvári mentőorvos Dr. Mártai István is, aki már 6 éve – amióta bevezették az új mentési rendszert – állandó tagja a kimentő csapatnak.

Dr. Mártai István: A Forma-1-es versenyeken három területen dolgoznak a mentősök. A versenyzők és adott esetben a nézők kezelésére traumatológusok, belgyógyászok teljesítenek szolgálatot, a pályán rohamko-

csik állnak készenlétben, itt a személyzetnek az általános tudását kell adnia baj esetén, és van két speciális ügynevezett „KED” csapat, akik a sérült versenyző kimentését végzik. Egy ilyenben dolgozom én is, nekünk minden évben vizsgát kell tennünk, hogy elláthassuk ezt a feladatot.

– Mit kell tudnotok?

– A Forma-1-ben szigorú előírások szabályozzák a mentés folyamatát is. Ha a versenyző baleset miatt nem tud kiszállni a kocsijából, akkor jövünk mi. Csak a 6 fős kimentő csapat nyúlhat először a versenyzőhöz! Meghatározott sorrendben zajlik a mentés, minden embernek megvan a maga feladata, ki és hogyan veheti ki a kormányt, veheti le a versenyzőről a sisakot, hogyan látjuk el a sérültet, hogyan emeljük ki a kocsiból. Korábban egy speciális ún. „KED” mellénnyel kellett kiemelni a versenyzőt, a nyak, a gerinc, a végtagok megfelelő rögzítése után. Idén azonban megváltozott a szabály, most már csak az ülésel együtt emelhetjük ki a sérültet. Igen ám, de ahány csapat, annyiféleképpen rögzítik az üléseket. Nekünk valamennyit tudnunk kell, idén a Jaguár autójából vizsgáztunk. Érdekes azonban, hogy míg a Forma-1-ben már csak az üléses mentés elfogadott, a Forma 3000-ben meghagyták a mellényes változatot.

Egyébként van még néhány kevesek által tudott kötelezettségünk. Már a verseny felvezető körében járó motorral kell várakoznunk, amelyet csak a balesetmentes első három kör után állíthatunk le. A statisztikák alapján ugyanis ez a versenyek legveszélyesebb időszaka. Ez a rendelkezés állandónak mondható, más szabályok azonban változhatnak. Korábban a versenyzők a legkülönbözőbb, legkülönbözőképpen levehető sisakokat használtak. Két éve azonban ez már

egységes, minden versenyző sisakja egyféleképpen vehető le. Piros zászlónál, tehát a verseny leállításánál tavaly külön utasítás nélkül is el kellett indulnunk, idén ezt visszavonták, csak utasításra indulhatunk.

– Most nem sok dolgotok volt...

– Szerencsére a Hungaroring a világ legbiztonságosabb pályája, ritkák a balesetek. Idén valóban nem kellett közbeavatkoznunk,

tavaly azonban az edzésen megsérült Jean Alesi ki kellett mentenünk. Nem volt komoly baja, de az összetört karosszéria alá beszorulva, nem tudott egyedül kijönni. És az ő kiemelésekor egy nagyon érdekes dologra figyeltünk fel, a karosszéria rácsúszott az ülést rögzítő csavarra, így azt nem lehetett kioldani! Erre felhívtuk az FIA orvosainak a figyelmét, akik 24 óra haladékat adtak Alesi csapatának, hogy megoldják ezt a helyzetet. Ez a tervezési hiba itt nálunk derült ki. A mi munkánk (bár szerencsére csak

néhányszor kellett közbeavatkoznunk) eddig sikeres volt.

– *És ha ne adj isten egyszer tényleg súlyos balesetet szenved valaki a Ringen?*

– Azért gyakorolunk, hogy el tudjuk látni a feladatunkat. Igazán éles helyzetben lehetnek nehezítő dolgok, forró gumi, nagyon összeroncsolódott autó, súlyosan sérült versenyző, bármi. De ha az ember automatikusan tudja a dolgát, akkor nem hibázik. Őszintén szólva bár nem szeretnénk, de mindig várjuk, hogy vajon mikor szakad meg a Hungaroring balesetmentes sorozata. És ha ez bekövetkezik, nem szeretnénk úgy járnunk, mint angol kollégáink Michael Schumacher emlékezetes tavalyi Silverstoni baleseténél. A lábtörést szenvedett német versenyzőt rosszul emelték ki a kocsijából, nem rögzítették a sérült lábát. Ez hiba volt, szerencse, hogy nem lett nagyobb baj belőle. Mi nem szeretnénk hibázni.

– *Veszélyes-e a nézők számára a verseny?*

– Szerencsére a Hungaroring adottságai szinte kizárják, hogy a pályán történő balesetben nézők is megsérüljenek. Van néhány dolog azonban, amire nagyon kell vigyázniuk. Idén először nem lehetett hűtőtáskát bevinni a nézőterre, és ha valaki a بورسos árak miatt a helyszínen nem vásárolt elegendő innivalót, vagy éppen túl sok alkoholt fogyasztott, könnyen pórul járhatott. Kollégáim az edzésnapon 88 főt láttak el, többségük a hőség miatt lett rosszul, vasárnap pedig 128 esetben kellett segítséget nyújtaniuk. Mindent egybevetve több mint 200 el látásuk volt, jó néhány embert kórházba is

kellett szállítaniuk. És viszonylag sok dörzscsípés okozta allergiás esetük is volt. Ezek megelőzésére fel kellene készülniük a nézőknek.

Norbert Haug, a Mercedes csapat sportigazgatója (jobboldalt) békés beszélgetésben a konkurens Ferrarri csapat egyik emberével – a szerző felvétele

Hát ilyen volt két vörösvári szemével a 15. Forma-1-es Magyar Nagydíj. Persze sok mindentől lehetne még írni, ahány mun-

kavállaló, néző, annyiféle élmény lehet. Hogy mégis közös mederbe tereljük ezeket, az elmúlt évihez hasonlóan Forma-1-es játéka hívjuk az olvasókat. Akik a következő három kérdésre helyes választ adnak, újra megkaphatják annak a dokumentumnak a fénymásolatát, amelyen a versenyzők aláírásukkal igazolják, hogy részt vettek a versenyek előtti kötelező eligazításon. És emellé jár még egy Eddie Irvine-ról készített fénykép is. A megfejtéseket kérjük a szerkesztőség címére postázzák, a határidő szeptember 10.

A kérdések:

1. Az itt felsorolt versenyzők közül válassza ki azokat, akik kétszer győztek Forma-1-es Magyar Nagydíjon: Ayrton Senna, Tiery Boutsen, Michael Schumacher, Nelson Piquet, Damon Hill, Nigel Mansell, Jacques Villeneuve, Mika Häkkinen, Alan Jones.

2. A felsorolt versenyzők közül kinek a mellszobra látható a Hungaroring főbejáratánál? Szisz Ferenc, Nicki Lauda, Juan Manuel Fangio, Ayrton Senna, Hartmann László.

3. A felsoroltak közül kik voltak azok a versenyzők, akik életük első hungaroringi versenyén mindjárt győzni is tudtak? Alain Prost, Nelson Piquet, Alessandro Nannini, Damon Hill, Jacques Villeneuve, Mika Häkkinen,

Várhegyi Ferenc

Nehéz döntések előtt a kézilabdások

Pándi Gábor még egy évig ügyvezető marad

Nehéz döntések előtt állnak a vörösvári kézilabdások. A felnőtt csapat, ha csak egy hajszállal is, de kiesett az NB I B-s mezőnyből, így újra az NB II-ben szerepelhet a gárda. Ha egyáltalán lesz csapat, mert az egyesület körüli bizonytalan helyzetet látva több játékos is bejelentette távozását. Néhányan szinte biztos, hogy másutt folytatják, és vannak, akik még nem döntöttek el, hol játszhatnak tovább. Jelenleg csupán egy dolog biztos a klub körül: a korábban az ügyvezető elnöki és az edzői tisztségről is lemondó Pándi Gábor az elnökség kérését elfogadva még egy évig elvállalta az ügyvezetői posztot és az edzősködést.

Pándi Gábor: Az elnökségi üléseken nem alakult ki egységes álláspont a vörösvári kézilabda jövőjéről. A tanácsalanságot látva még egy évig elvállaltam az ügyvezetői teendők ellátását, és a csapat edzéseinek irányítását. Feltevé, hogy lesz annyi felnőtt játékos, amennyivel egyáltalán érdemes elindulni az NB II-es bajnokságban. Vannak, akik már más csapatoknál edzenek, többekkel tárgyalunk, hogy megy-e, vagy marad-e. Kiss Szilárd a Dunaferrhez csábítja Stéhlí Csabát, Wieszt Zsolt már aláírt a Hort SE-hez, a Hargita csapata Sodró Zoltánt vinné. A távozókért szeretnénk a Magyar Kézilabda Szövetség által megállapított legmagasabb átigazolási összeget meg-

kapni, de nem azért, hogy a helyükre máshonnan hozzunk pénzért játékosokat. Továbbra is saját nevelésű játékosokból álló csapatot szeretnénk, legfeljebb egy-két máshonnan érkező emberrel a keretben. De az a baj, hogy a játékosaink nagy részét már nem tudjuk motiválni. Mauterer, Indre, Fetter és Wippelhauser ezért lehet, hogy Solymáron folytatja, ahol van sportszarnok, jobb a feltételek, és egy jó csapat van kialakulóban. Ha az említett játékosok mind elmennek, alig marad hadra fogható emberünk, tizenéves fiatalokkal kellene az NB II-ben szerepeznünk. Én ennek nem sok értelmét látom. A játékosok rengeteg kudarcot élnének át, és szinte biztos, hogy kiesnénk. Ha a még ingadozó játékosok maradnának, lenne esélyünk, így azonban nincs. De nem akarunk senkit sem tartóztatni, aki másutt akarja folytatni, elengedjük, ha megkapjuk az érte járó pénzt. Ezzel a pénzzel ugyanis új alapokra kellene helyezni a vörösvári kézilabdát.

– *Mi a terved?*

– A következő elnökségi ülésen szerintem arról kell döntenünk, hogy szabad-e elindulnunk az NB II-es bajnokságban. Véleményem szerint jobban járnánk, ha nem indulnánk el, és a fiatalok korosztályának jobban megfelelő bajnokságban versenyeztetnénk őket. Ez lehet a megyei bajnokság, amelybe csonka csapattal nagy valószínűséggel úgyis kiesnénk. Egy év NB II-ért nem érdemes pofonoknak kitenni a

fiatalokat. Sem fizikailag, sem lelkileg nem tartanak még ott, hogy idősebb játékosok ellen eredményesek legyenek. És az elmenő játékosokért kapott pénzt szerintem bankba kell tennünk, hogy néhány év múlva egy már anyagiilag és eredményekben is megerősödött klubhoz tudjuk visszavásárolni őket. El kell érünk, hogy az utánpótlás nevelő munkánk folytatására továbbra is megszerezzük támogatóink bizalmát. És fel kell gyorsítani a vörösvári sportszarnok felépítésére alakult alapítvány munkáját. Ha néhány éven belül áll a csarnok, és addig fejlődnek a fiatalok, akkor a most távozó visszahozásával újra lehet egy komoly, ütőképes csapatunk. És aztán – már megfelelő körülmények között – tovább lehet dolgozni. Alapkérdéseket kell most eldönteni, az elkövetkező (nem is túl hosszú) időszak meghatározó lesz a vörösvári kézilabdázás életében.

– *Megvárjuk az elnökség döntését, és be is számolunk róla. De a kiütéskeresés közben sem állt meg az élet, a Pilisvörösvári Napok keretében, kézilabdatornát rendeztetek...*

– A Terranova Kupán négy csapat vett részt, a solymári sportszarnokban játszottak a mérkőzéseket. A solymári, a szigetszentmiklósi és a gerstetteni csapat jött el. Azt hiszem, jó néhány játékosunk ezeken a mérkőzéseken szerepelt (legalábbis egy időre) utoljára a csapatban. A fiatalokkal megtűzdelte együttesünk Szigetszentmiklós mögött a második helyen végzett, a harmadik Solymár, a negyedik németországi testvértelepülésünk, Gerstetten lett. A díjakat Botzheim István polgármester adta át a csapatoknak.

Várhegyi Ferenc

Tai Chi Chuan Vörösváron

Harcművészet a gyógyítás szolgálatában

Szeptemberben Shaolin kung-fu és Tai Chi tanfolyam indul a Vásár téri iskolában. Az egymással közeli rokonságban lévő két keleti harcművészet közül ezúttal a kevésbé ismert Tai Chi-ről beszélgetünk a foglalkozásokat vezető ukrán származású Baklanov Alekszejel. – A Shaolin kung-fu rejtelmibe következő számunkban avatjuk be olvasóinkat.

– Mikor és hol alakult ki a Tai Chi?
– Különböző források a Tai Chi megjelenését i. sz. 500 és 1368 közé helyezik, bár legkorábbi formájáról és gyakorlatairól csak töredékes információk maradtak fenn. A hagyomány szerint egy Wudang kolostor bölcse saját találmányát, a Tai Chi-t egy tanítványának, Wang Zongyue-nek adta tovább. Ez utóbbi, amikor egyszer keresztülhaladt a Henan tartományban található Chen falun, megpillantott egy falusi „ökölviadalt”, és óvatlan megjegyzést tett, amellyel megsértette a falubelieket, akik a shaoliniaiknál is nagyobb harcművészeknek tartották magukat. Nos, nyomban bizonyítania kellett saját tudá-

sát, ami annyira sikerült, hogy Chen falu lakói könyörögni kezdtek, tanítsa meg nekik is a művészetét. Így jött létre a legősibb Tai Chi Chuan stílus: a Chen. Ezenkívül sokkal később még a Yang, a Wu, a Wuhao és Sun stílusokat fejlesztették ki.

Han Kuyuan, a Tai Chi Chuan nagymestere

– Mikortól beszélhetünk a Tai Chiról, mint gyógyító mesterségről?

– A Tai Chi elég sokáig titkos tudásnak számított, és csak egy-két kiválasztott tanítvány, általában családon belüliek, vihették tovább „a mesterséget”. E téren változás csak a XX. században következett be, amikor a har-

ci aspektuson túl felfigyelték a Tai Chi egészségügyi hatásaira is. 1998 őszén egy 80 főből álló magyar orvosi csoport (a „Zöld Kereszt” Háziorkosok Egyesülete tagjai) kéthónapos tanulmányi út keretében Kínában járt. Meglepőnek találták többek között az idősebb kínaiak jó egészségi állapotát – a gyakori szegénység és nehéz, dolgozó életük ellenére. Ennek okát tüzetes vizsgálódás után nem tudták másnak tulajdonítani, mint a Tai Chi mindennapi, rutinszerű gyakorlásának. Arról, hogy

ez így van, most meggyőződhetünk a legrégebbi, Chen stílusú Tai Chi gyakorlása során a Vásár téri iskolában is.

– Kinek „szól” a Tai Chi?

– Bárkinek, korától és foglalkozásától függetlenül, aki szeretné megismereni saját magát, szeretne egészségesen élni, megnyugodni és feltöltődni energiával.

– Te kitől tanultad e gyógyító hatású harcművészetet?

– Han Kuyuan Chen Tai Chi nagymestertől, aki három éve él és tanít Magyarországon. A nagymester éppen nemrégiben adta áldását arra, hogy magam is taníthatom a Tai Chit. Remélem, sok örömet fogok szerezni vele gyerekeknek és felnőtteknek egyaránt.

Fogarasy Attila

Harcművészet? Egészségügyi torna? Meditációs mozgás? Önvédelmi rendszer? Alternatív gyógymód? A válasz ezekre a kérdésekre a következő: igen, mindez együtt, plusz még sok más. A Tai Chi Chuan, noha harcművészetként jött létre, mégis Kína nagy spirituális mestereinek szüleménye volt. Szép, lágy mozdulatai csupán látványként is gyógyítanak. Gyorsított ütemben végrehajtva azokat, egyben nagyon komoly önvédelmi rendszert is képeznek, annak ellenére, hogy az alapmozgás éppen olyan, mint a patak vize: lassú, de kivájjja a követ, lágy – de nem lehet megfogni.

Jelentkezés: A Tai Chi és Shaolin kung-fu foglalkozásokra a Német Nemzetiségi Általános Iskolában lehet jelentkezni. (Vásár tér 1. Tel./fax.:06-26-330-250.) **Tai Chi foglalkozások időpontjai:** Hétfő, csütörtök 19-től

20 óráig. További információ kérhető Baklanov Alekszejtől (26-331-047). **Shaolin kung-fu foglalkozások időpontjai:** Hétfő, csütörtök 17-től 19 óráig. További információ kérhető Latyák Attilától (06-30-285-8255).

Vörösvári labdarúgók sikerei Gröbenzellben

Heer Ferenc a fociklub új elnöke

Eppen ideje már hogy a mi kis focinkról ilyen cikket is megjelentethetünk. Kardcsörtetéstől, indulatoktól menteset, olyat, amelyik a lényegről, a sportról szól. Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy a vörösvári labdarúgás nem csak ebből áll, és már most ígérhetjük, hogy az új elnök, Heer Ferenc által vezetett klub és az Önkormányzat kapcsolatát ugyanolyan figyelemmel kísérik majd, mint az előző vezetőség irányítása alatt történteket. A jót és a rosszat is megírjuk, a panaszokat továbbítjuk. A Stecki János („Zuzu”) által írt beszámoló azonban szerencsére még nem ilyen. Jövesik leköszölni.

„Jól szerepeltek fiatal labdarúgóink a 2000. július 15-16-án Gröbenzellben megrendezett Nemzetközi Junior Labdarúgótornán. A Pilisvörösvári Labdarúgó Sport Egyesület négy korosztályban képviselte magát ezen a rangos viadalon. Három nagypályás és egy keresztpályás csapattal indultunk útnak július 13-án este 9 órakor. Másnap reggel 9 órakor érkezünk meg a gröbenzelli sportcentrum elé, ahol régi ismerősünk, Josef Lill tanár úr fogadott bennünket. A gyerekeknek bemutatatták az igen irigylésre méltó sportszámokat és a labdarúgópályákat. Gröbenzellben három nagypálya és négy kispá-

lya van, mindegyiket kitűnő gyepszőnyeg borítja. Ezenkívül van egy palánkkal körbekerített, lelátóval ellátott műfüves kispálya, amit a legfrissebb korszerűt használ (7-8 éves gyerekek).

A bemutatást egy kiadós ebéd követte, majd vonatra szálltunk és beutaztunk Münchenbe városnézésre. Este 18 órára értünk vissza Gröbenzellbe, a sportbűfében vacsoráztunk, majd a fogadó családok elvitték a fiatalabb gyerekeket a szálláshelyükre. Az ifjúsági játékosok és a nagyobb serdülők egy ifjúsági házban aludtak. Másnap reggel 8 órakor találkoztunk a sporttelepen és a csoportbeosztások elkészítése után elkezdődött a torna.

A pilisvörösvári ifjúsági csapat első helyezést szerzett, az FC Penzing, az SC Gröbenzell, az SC Maisach és a Sokolov (cseh) előtt! Az ifjúsági csapatban szereplő játékosok: kapus: Zsila Gergely, mezőnyjátékosok: Rigó András, Rigó Árpád, Bodnár Imre, Schreck Béla, Jurák János Viktor, Bilau Csaba, Szabó András, Németh István, Nagy Péter, Bartus Gergely. Cserejátékosként szerepeltek a serdülő csapatból: Pető Tamás, Harnisch Viktor, Molnár Csaba, Nagy Tamás. Edző: Széplaki József.

A serdülő I. csapat a 3. helyet szerezte meg. Az ellenfelek: Wacker München, Sp.Vgg.

Feldmoching, Savignano (olasz). A játékosok névsora: kapus: Német János, mezőnyjátékosok: Kun Sándor, Thoma János, Schreck Béla, Nagy Zoltán, Nagy Tamás, Varjasi Dávid, Pető Tamás, Harnisch Viktor, Thoma Zoltán, Szabó András, Nagy Péter, Rigó András. Edző: Széplaki József.

A serdülő II. csapat első helyezést szerzett! A játékosok névsora: kapus: Nagy Zoltán, mezőnyjátékosok: Kolumbán Dávid, Thoma János, Thoma Zoltán, Takács Roland, Sosovicza Tibor, Feldhoffer Károly, Wéber Zoltán, Kun Sándor, Kun Tamás, Varjasi Dávid, Engert Márton, Szilvási Dániel. Edző: Pogács Ferenc.

A pilisvörösvári keresztpályás csapat az 5. helyen végzett. A játékosok névsora: kapus: Szikszai Sándor, mezőnyjátékosok: Sosovicza Zsolt, Peller Gábor, Wéber Tamás, Szóda Ákos, Schuck Máté, Buris István, Halmschlager Gergely. Edző: Pogács Ferenc.

Gröbenzelli vendégszerelésünk sikeresnek mondható, hiszen a gyerekek jól szórakoztak és emellett két gyönyörű serleget és szép érmelet nyertek. Szeretnénk külön is megköszönni a Gröbenzelli Sportkör vezetőinek segítségét, akik 25 db focilabdával ajándékoztak meg bennünket. Bizom benne, hogy ez a testvérvárosi kapcsolat még barátabbá válik. Reméljük, hogy a következő évben mi is képesek leszünk egy punkódi labdarúgótorna megrendezésére, amelyre szóban már meg is hívtuk gröbenzelli barátainkat, akik a meghívást örömmel elfogadták.”

Keressük Sztahanovot

avagy a téma a téren hever, csak le kell hajolni érte

Böngészgetvén a legújabbban megjelent Vörösvár-térképet, amelyen a település nevével jóval nagyobb betűkkel ott díszleg már a **Város térkép** felirat, a Bányatelepen felfedeztem egy piciny kis teret: a Sztaha teret. Vajon mi lehet ez, kezdett furdalni a kíváncsiság, sose hallottam róla. Megnéztem hát a nevet a térkép utcajegyzékében is, és csak akkor esett le a tantusz. Hiszen ez a Sztahanov tér! Semmi kétség: Sztahanov (Sztaha.) tér F-G6. A térképen csak rövidtve szerepel.

Mi ez? Vicc lenne? Egy, a rendszerváltás után tíz évvel kiadott térképen?

Persze, hogy nem vicc. Bizonyára csak egy nyomdai baki. Ahogy ugyanezen a térképen két Cigány-tó van. Vagy ahogy a városismertető füzet térképmellékletén HÉV-megállót jelölnek a Szabadságligeten.

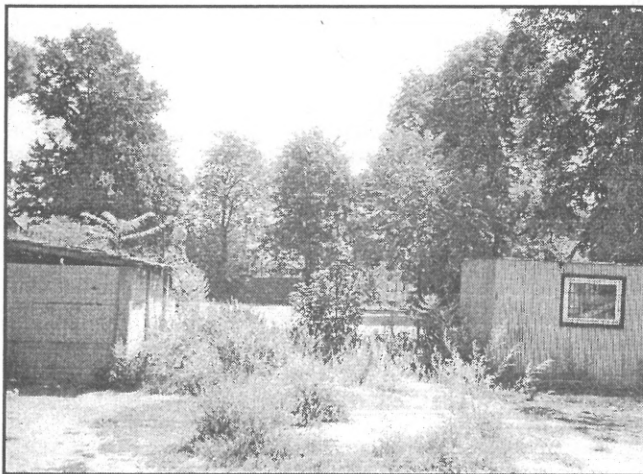
Nem. Az nem lehet. Sztahanov tér már nem létezik. Baki és kész – nyugtattam meg magam. 1992-ben az önkormányzat a régi rendszerből itt maradt és ma már nem vállalható utcanéveket „kiselejtette”. Így lett például a Hámán Kató utca ismét Kálvária utca, a Somogyi Béla utca Iskola utca, a Schönhertz Zoltán utca Bányató utca. Fürst Sándor Mátyás királlyá avanszált, Corvin Ottó Gesztenyév szelídült, Rudas László Vájár lett, Rózsa Ferenc elveszítette a keresztnévét és virággá változott... Csak azt nem tudom, a Cápá utcát kiről nevezték el (talán Cápá elvtársról?), mert abból meg Keszeg lett. Mindenesetre így már csak édesvízihal-nevű utcák vannak a Slötyi körül. (Azaz mit is beszélek, Slötyi csak Szentivánon van. Legnagyobb bányatavunk ugyanis a nem túl fantáziadús Nagy-tó nevet viseli hivatalosan.)

Az új térkép a Sztahanov térrel és a két Cigány-tóval. (Valójában csak a legelső bányató neve Cigány-tó. A fölötte lévő Kornéli-tónak hívják.)

Néhány nappal a térképmustra után még is nyakamba vettem a várost, és megkerestem a Sztahanov teret. Nem volt könnyű odatalálni. A környékén lakók se igen tudták, hol van. – Lehet, hogy az az Úttörő tér? – ingadozott egy idősebb asszony, és tanácsatosan nézett rám.

Találomra mentem tovább, a térkép se segített mindig, az utcákban ugyanis nem egy esetben még a régi utcanévtáblák van-

A Sztahanov tér a bányatelepen. Az „érdekes” nevű tér nagy részét a szakképző iskola sportpályája foglalja el

nak kitéve. Megálltam a Vörös Hadsereg utca elején és kérdeztem az arra járókat, vajon mi a mostani neve. Csak a harmadik embertől sikerült megtudnom, hogy a Bányakápolna utcában járok éppen, s az előttem elterülő csúfocska tér, amelynek nagy részét a Mutyi dróthálóval bekerített kézilabdapályája foglalja el, s amelyen mindössze három egyszerű ház emelkedik, nem más, mint a térképbeli Sztaha.

Beköszönök az egyik ház udvarába, hogy bizonyosságot nyerjek.

– Ez a Sztahanov tér?

– Ez az. Kit keres? – jön a kapuhoz egy ott lakó fiatalasszony.

– A teret keresem – mondom kicsit kényseredetten.

– Akkor megtalálta.

– Tényleg? Ez igaz?... A postát vagy a számlákat is erre a címre címezik? – kérdelem még mindig hitetlenkedve.

– Erre hát – válaszolja a hölgy, s most már kezd furcsán nézni rám.

Rádásul hirtelen lüktetni kezd bennem tanári vénám, és tudálékosan megkérdezem:

– És azt tudja-e, ki volt Sztahanov?

– Nem én. Több mint 10 éve lakom itt, de még nem hallottam róla...

Kaput nyitok a középso háznál is, de ott sem tudnak felőle semmit. Már csak a tér legelső házában bizakodom, de nincs otthon senki...

Most már minden egyes járókelőt megszólítok, s tudakozodom a tér névadójáról. De mindighiába. Senki nem hallott róla semmit.

– Bátyám, maga sem tudja, ki volt

Sztahanov? – kérdezem egy középkorú férfitől, mire az széttárja a karját és azt mondja: – Tudom is én, annyian voltak már itt...

Kezdem úgy érezni magam, mint annak idején a „Keressük Petőfit” riportere.

Egy szintén középkorú asszony a Sztahanov tér lakói számára hoz számlákat. Őt már én igazítom útba. S persze mindjárt felteszem neki is a kérdést. De választ tőle is hiába várok.

Különös módon a fiatalabbak szórják elem az első morzsákat. Egy autóban ülő társaság egyik tagja kiszól: – Valami orosz vezér volt... – Egy volt tanítványom, miután házi feladatként feladom neki a témát és elbúcsúzunk, utánam kiált: – A munka hőse!

De ez a legtöbb, amire jutok.

Néhány perc múlva feladom és hazaindulok. Az Oázis Élelmiszerbolt előtt még utolsó lendülettel megszólítok egy most érkező biciklis urat, aki-ről később kiderül, hogy egy világot járt, sokat tapasztalt kereskedő ember, a bolt tulajdonosa.

– Miért, maga nem tudja – kérdez vissza csodálkozva. – Egy szovjet bányamunkás volt, aki a harmincas években elindította a sztahanovista mozgalmat, ami lényegében egy felfokozott, a minőséggel nem sokat történő munkaversenyt jelentett. Az ötvenes években Magyarországon is elterjedt. Nem hallott még a sztahanovistákról?

– De én igen, csak az újság miatt – hebegem, és majdnem elvörösödöm. De azért nagyon boldog vagyok, hogy végre tudja valaki, kiről kapta a tér a nevét.

A Polgármesteri Hivatal lakcímnnyilvántartójában Székely Árpádné csak találgatni tudja, hogy 1992 februárjában a Képviselő-testület miért nem változtattott a tér nevében. Abban maradunk, hogy valószínűleg elfelejtkeztek róla. Ahogy később is mindegyes önkormányzati ciklusban. A lakók pedig nem szóltak, hiszen nem is igen tudják, ki volt A. G. elvtárs...

A Sztahanov tér pedig azóta is köszöni szépen, jól van. Kicsit megkopott, kicsit magára hagyott, kicsit elfelejtett, de ma is itt van köztünk. S nevében őrzi egy letűnt és hazug korszak szellemét. Csak fel ne támadjon az újra...

Utóirat:

Augusztus végén dönt a Képviselő-testület a foci-pálya melletti újonnan parcellázott terület utcanéveiről. Javaslatunk a következők: „1000 %” utca, „Végypéldát” utca, „Termelékenység” sugárút, „Élmunkás” köz, „A Szocialista Munkaverseny” tere, „Szt. Ahanov” fásor.

Fogarasy Attila

Jelentés a Rumpold Kft. és a polgármester által kezdeményezett ingyenes szemétygyűjtési akcióról

A Rumpold Kft. igazgatója és Pilisvörösvár polgármestere a Vörösvári Újság áprilisi számában bejelentette, hogy május 1-jétől kezdődően a város teljes közigazgatási területéről – beleértve az üdülőket és zártkerteket is – ingyen beszállítható a Rumpold-Bicske Kft. hulladékátrakó telepére a lakossági kommunális hulladék.

A bejelentés célja az volt, hogy a továbbiakban szűnjenek meg a város külterületére vezető közutak mentén fekvő közterületeken az ott található szemétkupacok. A Városgondnokság vállalta, hogy beszállítja a Rumpold Kft. telepére a felaláható kupacokat, amit Rumpold Kft. ingyen fogad.

Ugyancsak május 1-jétől kezdődően a Rumpold Kft. vállalta, hogy a továbbiakban és azóta is éjjel-nappal nyitva tartja telepét lakossági kommunális eredetű hulladék, a lakosság által történő bármikori beszállításra. Az akció eredményét és állását a Rumpold Kft. az alábbiakban igazolta vissza:

A város külterületéről május hónapban 568 m³ hulladékot szállított be a Városgondnokság a szemétkupacokból. A polgárok június és július hónapokban 60 m³ kommunális hulladékot szállítottak be munkaidőn kívül – délután, illetve hétfőn –, ami kb. 1500 zsák, kb. 15 tonna szemetet tett ki, és amit Rumpold Kft. ingyen fogadott be.

A lakossági szelektív hulladékgyűjtőkből június és július hónapokban 5 db 1100 literes papírgyűjtő konténert, 7 db 1100 literes műanyaggyűjtő konténert és 2 db 1100 literes üvegyűjtő konténert szállítottak el.

A Vörösvári Újságban a közleményt követő hónapban fénykép és cikk jelent meg egy szemetes területről, amelyik a temető mögötti szántóföldek magántulajdonban lévő részletét mutatta be. Itt szeretném egyértelművé tenni, hogy a Városgondnokság feladata a közterületeken található szemétkupacok alkalmankénti elszállítása. A fényképen megjelent területen a temetőtől vezető közút a privatizáció során történt magánkézbe való bekebelezése és vélhetően a tulajdonosok által történt feltöltése – amelynek az ott található kereszt is áldozatul esett (elszállították a Szent Erzsébet Otthonba) – után következett be. Ma már nem dönthető el, hogy mennyit töltöttek a tulajdonosok, illetve mennyit a tulajdonosok példáján felbuzdult szemetelők. Csupán egy a tény, hogy a szemetesnek bemutatott terület magánkézben van, minden egyes négyzetméterének tulajdonosa van, akinek jól felfogott érdeke kellene hogy legyen a terület őrzése, illetve a szemétkerakás megakadályozása. Ha ehhez hatósági segítségre van szüksége, akkor ezt a jogszabályoknak megfelelő formával (tettes nevének meghatározása,

az őrzés kötelezettségének minimális teljesítése stb.) mellett vagy a rendőrségtől, vagy a jegyzőtől kérhet. A szemét elszállítást a tettes személyének ismertsége mellett vagy polgárijogi úton, vagy büntetőeljárás keretében kérheti a tettestől. Sem az egyik, sem a másik nem a Városgondnokság feladata, sőt a Városgondnokság magánbirtokra be sem léphet.

Örvendtes hír volt számomra Rák József ügyvezető igazgatónak tájékoztatója, hogy Pilisvörösvár polgárai kezdik felismerni ennek az ingyenes kommunális hulladékfogadónak a jelentőségét, és már úgy használják az átadó állomás területét a Városgondnokság mellett, mint azt nem egyszer Németországban tapasztalhatjuk, a kijelölt ún. hulladékudvarokban.

A polgárok környezettudatos viselkedésének jele az is, hogy itt, a hulladékátrakóban a beszállított hulladékot gyakran szelektált állapotban hozzák, és maguk szelektív módon helyezik el az ott található konténerekben. Ennek az akciónak a sikerességét ezúton köszönöm Vörösvár polgárainak környezettudatos viselkedésükért, Rák József ügyvezető igazgató úrnak segítőkész együttműködéséért.

Botzheim István
polgármester

SZEMÉTÖSVÉNY 2.

Van-e fontosabb közügy környezetünk tisztaságánál?

Tisztelt Szerkesztőség! Kedves Attila!

Újságunk májusi számában közölt cikkemben nyilvánosságra hozott felháborodásodban osztozom, és biztos vagyok abban, hogy egyetért velünk ebben községünk polgárainak döntő többsége is. Községet írok, mert ha a köztársasági elnök urat végigsétáltattuk volna Vörösvár határán, nemhogy városi rangot nem kapunk, hanem a község rangját is elveszítjük.

Nem értek egyet viszont azzal, hogy innen el kell menni, mert bárhová mérsz ebben az országban, mindenütt ezt találod! A megoldás kézenfekvő: a szemét egy részét el kell szállítani szemételepre, a területet rekultiválni kell! A község pénzén, mert ami a határban szemétygyben van, az a község gyalázata, a község szemeté. Nem marslakók hordták oda. Az igazi tettesek – egykét kivétellel – kideríthetetlenek, bár „szorgos emberek” még ma is hordják szemetüket a határba. Határaink elszemetedése a mezőgazdaság szocialista kollektívizálásával kezdődött. Vidékünk a horizontot övező hegyek derekáig kisebb-nagyobb parcellákban művelve volt. A tsz csak a gépekkel könnyen művelhető földeket művelte, a többi használatát elsorvasztotta. A nyüzsgés megszűnt a határban, a község lakossága nem járt ki a földekre, kivéve néhány tolvajt

és szemétkihordót. Amíg nyüzsgés volt, az emberek figyeltek egymásra, tudták, kinek nincs keresnivalója a földeken. A földutakat maguk tartották karban.

Annak a temető melletti szemételepnek a története még kirívóbb a többinél. Ott valaha egy gyönyörű mélyút volt, bejáratánál kőkereszt, rajta pléh-Krisztus. A mélyút két oldalán szeder-, galagonya-, bodzabokrok. Az utat több száz év alatt a szekerek és a víz együttesen koptatták ki. A tsz nagyméretű kombájnjai nem tudtak elhaladni a szűk horhosban, ezért mellette nyitottak egy másik utat. A régít pedig – nyilván tanácsi ötlettől vezérelve – kezdték szeméttel telehordani. Ekkor a községnek nem volt szemételepe, ekkor hordták tele a Petőfi és Lőcsei utcai agyaggödörket, a felszín alatti vizek tisztaságának „védelmében”. Ki tudja, hány ilyen időzített bomba ketyeg alattunk a szocialista környezetvédelem jóvoltából?

A mélyutat néhány év alatt feltöltötték. Hordta oda szemetét boldog, boldogtalan. Az első fuvar tartalmára jól emlékszem: a községünkben első ízben szervezett kukorbeteg-szűrővizsgálatra bevitt vizeletminták mintegy tízezer üvegcséjét borították a horhosba. Késői korok régészeit nem irigylem akkor, amikor ezen leletek alapján kell véleményt mondaniuk a jelenkori vörösvári la-

kosság gyógyszerfogyasztásáról. Még szerencse, hogy a legtöbb üvegre rá van írva, hogy csak külsőleg.

Amikor a mélyút megtelt, a szorgalmas vörösváriak továbbra is hordták szemetjüket. Persze most már a gödör mellé.

Az élelmesebbje arra is rájött, kár olyan messze cipelni az „árut”, elég, ha a temetőt elkerülik, ott a dombhajlat alatt már le is rakhatják az útra, vagy a termőföldre. Így vált szemételeppé Vörösvár egyik legszebb zuga.

Az önkormányzat a szemétygyet épp úgy örökölte, mint más önkormányzat a szovjet repülőter kerozinos talaját, vagy tönkrement vállalatok nehézfémekkel szennyezett területét.

Véleményem szerint a Környezetvédelmi Bizottságnak vagy akár az egész önkormányzati testületnek kihelyezett ülést kellene a helyszínen tartani. Sőt, meghívhatnák arra az éppen itt tartózkodó külföldi delegációkat is, hátha segítséget tudnak adni a mocsok eltakarításában.

Még egy adalék ahhoz a megállapításhoz, hogy ez a szemétygy közügy: a mélyút, mint „központi szemétkerakó” községi tulajdon, szintén az az odavezető földút valamint az a néhány hold föld is, ami a temető mögött terül el, és szintén erősen szemetes.

És egyáltalán: környezetünk tisztaságánál, egészségénél van-e fontosabb közügy?

Szauter Rudolf

Irtó (jó) hadjárat a parlagfű ellen

A Vörösvári Újság áprilisi számában „Támad a parlagfű” címmel olvashattuk dr. Gógl Árpád egészségügyi miniszter Botzheim István polgármesterhez írott levelének legfontosabb megállapításait a parlagfű nagymértékű elterjedéséről, amely mind egészségügyi, mind gazdasági szempontból jelentős problémát okoz az országnak. Szűkebb hazánknak, Vörösvárnak is!

A Környezetvédő és Természetbarát Egyesület minden évben, még jóval a parlagfű virágzása előtt felhívta a polgárok figyelmét a legveszedelmesebb allergiaokozó gyomnövény irtásának mielőbbi megkezdé-

sére. Szorgalmazzuk és szorgalmazzuk, hogy mindenki – akinek még egészségi állapota megengedi – saját portáján és közvetlen közelében kaszálja, sarlózza, vágja kézzel, géppel, gyomirtózza, vegyszerezze a parlagfűvet szeptember végéig még legalább egyszer. Szükség esetén többször is lehet.

A városgondnokság emberei tavasz vége óta folyamatosan kaszálják – ahol a sok szeméttől, sítől, nyakig érő gatzól még lehet – a közterületeken, utak mentén, árkok szélén, erdőszélen a parlagfűvet és más gyomnövényeket. Elszállítástukat is egyenletesen végzik.

A környezetvédők élen járnak – meg sok

helyen gízes-gazos utakon – az irtásban, családtagjaik, elsősorban gyermekeik bevonásával. Szünidei elfoglaltságnak sem rossz. Másoknak is ajánljuk, egészségük érdekében is.

Az egészségügyi miniszter levelében azt is kérte, hogy az önkormányzat hatósági eszközökkel lépjen fel azok ellen, akik parlagfűirtási kötelezettségüknek nem tesznek eleget. Gyakran elégséges a felszólítás és a pénzbírság kilátásba helyezése: máris jelentősen csökken a parlagfűves területek száma és nagysága.

Vörösvári polgárok, ne várjuk meg a „hivatali kezdeményezést”. Vágyunk e nélkül a parlagfű közepébe! De ha a szélén kezdünk, még jobb lenne!

Sajtos János

* * *

A parlagfű hamarosan virágzik

Augusztus 31-én adtam be a Polgármesteri Hivatalba kérésemet, hogy szólítsák fel a tulajdonosokat a Táncsics és Mátyás király utca előtti réten a fű lekaszálására. Én magam is, de még néhány idős ember az utcában, akik alá is irták a leveleket, betegek vagyunk, és szeretnénk elkerülni, hogy az állapotunk romoljon, ha virágzik a parlagfű. Mivel a levelemre választ még nem kaptam, félek, hogy elkésve fognak intézkedni. Ezért hívom fel ismét az illetékesek figyelmét, a parlagfű nem vár, a következő hetekben virágzik, ez a kérés nem tűr halasztást!

Kruppa Sándor

Sittkupacok a Szabadságliget mögött

Rettentően bosszant, hogy Vörösvár gyönyörű környezetét tönkreteszik. Az különösen irritál, amikor a szemem láttára borítják le a teherautóról a sített vagy az orrom előtt vágják ki darabonként a fákat. Én egy személyben teljesen tehetetlennek érzem magam. Menjek oda a baltás favágók közé hóbörcgni? Sajnos nem vagyok egy James Bond-típus, de szeretnék valamit tenni, vagy segíteni, amennyire persze erőmből telik.

A képen látható sített kupacokat a Liget mögött, a motocross pályán (a kutyakiképző mellett) kaptam lencsevégre.

Szkalka István

Tűzoltó-hírek

„Kamion-stop”

Az elmúlt időszakban a forró nyári időjárás ellenére szerencsére csak két tüzesethez riasztották a vörösvári tűzoltókat. Az egyik esetben tarlótüzet oltottak el, amely már-már a közelben lévő erdőt fenyegette. Egy kertben rosszul megrakott tűz pedig a gabonátlába kapott volna bele, ha a lánglovaok nem érkeztek volna meg idejében.

Annál több munkát adott önkénteseinknek a 10-es út forgalma és az útviszonyoknak nem mindig megfelelően közlekedő autósok: hat riasztásból ötször vonultak ki a tűzoltók a 10-esre.

A legsúlyosabb baleset a Kopár csárda és az egyetem között történt, ahol egy nehezen belátható útszakaszon egy személygépkocsi előzni próbált egy Csaba felé tartó magyar kamiont. Szemből azonban váratlanul feltűnt egy horvát rendszámú kamion, amely elől a személygépkocsi vezetője nem tudott kitérni. A kamionok sofőrjei hiába fékeztek, mindhárom jármű egymásba rohant. A személygépkocsi eleje teljesen összetört, a magyar kamion vezetőfülkéje leszakadt, a horvát kamion pótkocsija felborult.

A balesetben a személygépkocsi vezetője súlyos sérüléseket szenvedett.

A karambol miatt három órán keresztül le volt zárva a főközlekedési út.

„Forma-1-es” csapat

A vörösvári önkéntes tűzoltó egyesület gyors-beavatkozású egységként immár negyedik alkalommal kapott meghívást a Hungaroringre. Először vettek részt azon-

A felborult kamionok órákon keresztül elzárták a forgalmat a 10-es úton

A Pilisvörösvári Önkéntes Tűzoltó Egyesület nevében köszönetet mondok mindazoknak, akik az elmúlt időszakban anyagilag vagy más módon támogatták a polgárok biztonsága érdekében végzett tevékenységünket. – Kovács Zsolt, elnök, tűzoltóparancsnok

ban most augusztusban a Forma-1-es futam műszaki biztosításában. A felkérés igen nagy megtiszteltetést jelentett a nem hivatásos csapat számára, amely Daewoo típusú gépjárműjével vonult ki a Ringre, feszítővágóval, oltó- és légzőkészülékekkel felszerelve. Ezek használatára azonban szerencsére nem volt szükség.

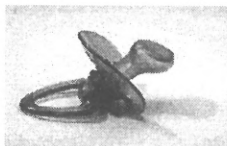
Fogarasy Attila

Házasságot kötöttek

Csikós Zsolt és Szántó Noémi
Gábeli Péter és Hasenfratz Erika
Horváth Tamás és Szemes Krisztina
Peller János és Posovszki Éva
Rácz László és Weber Marianna
Vörös Árpád és Halmos Andrea

Megérkeztek

IV. 12. *Juharosi Bernadett*, Juharosi János és Fritz Katalin leánya
 IV. 21. *Hidasi Kevin*, Hidasi Zoltán és Pitini Zsuzsanna fia
 VI. 20. *Czibula Boglárka*, Czibula József és Major Boglárka leánya
 VI. 20. *Kiss Zsolt Attila*, Kiss Attila és Pávicz Marianna fia
 VII. 8. *Fallenbüchel Zita*, Fallenbüchel Antal és Tácsik Zsuzsanna leánya
 VII. 15. *Borossa Balázs*, Borossa Péter és Stepán Andrea fia
 VII. 17. *Ferenczi Krisztina*, Ferenczi György és Turai Gabriella leánya
 VII. 29. *Albel Daniella*, Albel Ákos és Gigler Mónika leánya
 VIII. 1. *Weidinger Krisztián*, Weidinger Ferenc és Kozek Beáta fia

Százötven

A jelentős áremelés sem tántorította el olvasóinkat attól, hogy megvegyék újságunk júliusi számát. Sokan méltatlankodtak ugyan, de az üzletkben egy-két ritka kivételtől eltekintve ugyanúgy elfogyott a lap, mint az előző hónapokban. Szerkesztőtársaim nevében is megköszönöm olvasóink bizalmát és árusítóink önzetlenségét, amellyel újságunk jövőjét biztosítják.

Köszönettel és tisztelettel:

Fogarasy Attila
 felelős szerkesztő

Vörösvári Újság Werischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának
 közéleti havilapja

Felelős kiadó:

Botzheim István polgármester

Felelős szerkesztő:

Fogarasy Attila

Rovatszerkesztők:

Sax Ibolya – nemzetiség

Temesvári Anna – kultúra,

oktatás, egészségügy

Várhegyi Ferenc – sport

A szerkesztőség címe:

2085 Pilisvörösvár, Szabadság út 21.

Tel./fax: 06-26-330-140.

E-mail: VorosvariUjsag@mail.maze.hu

Készült a Komp Kft. nyomdájában

(Solymár, Mátyás király út 7.

Tel.: 06-26-361-557, 06-30-9420-049).

Tördelés, tipográfia, nyomdai

előkészítés: Fogarasy Attila

ISSN 1417-6823

Megjelent 1300 példányban.

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

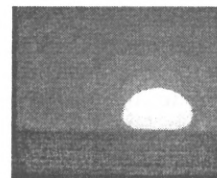
Halmschláger élelmiszerboltok, Havas kiskereskedés, Hidasi vegyeskereskedés, hírlapárusok, Koller Elektronika, Kri-vinger zöldségesbolt, Könyvesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Margit minimarket, Német Nemzetiségi Gimnázium, Pataki élelmiszerbolt, Photo Porst, Sebesfi bolt, Sikari gyógyszer-tár, Szent Erzsébet Otthon, Szintai papírbolt, Szoboszlai Pálné vegyes-kereskedése, Sztinka és Mirk élelmi-szerbolt, Tácsik pékség, Turmix bolt, Városi Könyvtár, Vízüntő gyógyszertár, Zöldcsibe vegyesbolt

Anyakönyvi hírek

Anyakönyvi híreket csak a szülők (Megérkeztek), a házastársak (Házasságot kötöttek), illetve a legközelebbi hozzátartozók (Eltávoztak) írásbeli jóváhagyásával közlünk.

Szerkesztőség

Eltávoztak

VII. 14. *Molnár Ferenc*, Steflik Julianna férje, 63 éves, Arany J. u. 1/H

VII. 17. *Tóth József*, 36 éves, Erkel F. u. 34.

VII. 21. *Prohászka István*, Radovics Teréz özvegye, 93 éves, Rákóczi F. u. 1.

VII. 30. *Lovas László*, Tusek Margit férje, 47 éves, József A. u. 11.

VII. 31. *Özv. Spanberger Istvánné, sz. Nick Emma*, 66 éves, Erkel F. u. 20.

VIII. 2. *Özv. Wohl Jánosné, sz. Wieszt Mária*, 77 éves, Városház köz 3.

VIII. 7. *Laszip János Attila*, Hauck Anna férje, 53 éves, Madách I. u. 21.

VIII. 9. *Id. Pitini Nándor*, 67 éves, Alkotmány u. 7.

VIII. 9. *Rostási György*, Pfeiffer Julianna férje, 69 éves, Bányakápolna u. 5/A

VIII. 10. *Mészáros Mihály*, Morner Katalin férje, 70 éves, Kisfaludy u. 15.

VIII. 12. *Seregi János*, Halmschláger Erzsébet férje, 74 éves, Remetei u. 6.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, akik felejtethetetlen halottunkat, Molnár Ferencet július 20-án utolsó útjára elkísérték. Köszönetet mond felesége, öt gyermeke és tizenegy unokája. Pilisvörösvár, Arany J. u. 1/H.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Rendőrség: 330-330; 330-130
 Tűzoltóság: 330-058
 Mentők: 330-188; 330-360
 Éjszakai ügyelet: 330-360
 Elmű (hibabejelentés): 318-050; 310-414
 Vízművek: 330-053; 330-412
 Polgármesteri Hivatal: 330-277; 332-254
 Vasútállomás 330-057

ZAKEUS ÉTTEREM

(A Pézmány Póter Katolikus
Egyetem ter letén)
Piliscsaba, Egyetem u. 1.

**Időjárástól függően
szombaton és vasárnap
LÁTVÁNYKONYHA A TERASZON!
Nyáron- és rostonsültek. Salátabár**

ESKÜVŐK ÉTTERME!
**Céges rendezvények, bemutatók,
állófogadások, családi össze-
jövetel rendezése felsőfokon**
**Szálláslehetőség, védett parkoló
Különleges belső tér, szerény árak**

KIRÁNDULÁS!
**Megnézheti az ország legkülönlegesebb
döntött kupolás Makovecz-épületét**
www.zakeus.kozep.hu
Nyitva: mindennap

Asztalfoglalás: 26/375-147

HIRDESSZEN A VÖRÖSVÁRI ÚJSÁGBAN!

Hirdetési díjaink:

1/1 oldal:	25 000 Ft
1/2 oldal:	12 500 Ft
1/4 oldal:	6250 Ft
1/8 oldal:	3125 Ft
1/16 oldal:	1560 Ft

Színes hirdetés: 20 % felár
(Az árak áfával együtt értendők!)

CIPÉSZ

**CIPŐK, TÁSKÁK
TELJESKÖRŰ JAVÍTÁSA
2-3 NAPON BELÜL**

Pilisvörösvár, Fő út 141/a
(a gyógyszerterárral szemben)

Nyitva: kedd-péntek 9-17
szombat 9-12

**MINŐSÉGI NŐI, FÉRFI,
GYERMEK DIVATÁRU
NAGYKERESKEDELMI
ÁRON!**

Apróhirdetés

Lakodalmakra, rendez-
vényekre hűtökocsival
hűtést vállalok.
Tel.: 34-349-273;
06-20-9507-825

Pilisvörösváron, a Sirály
utcában 250 m² zártkerti
üres telek eladó!
06-1-333-2885.

Vásárolnék kertes házat
14 millió forintig
Vörösváron.
06-1-229-0879.

**Pilisvörösvár Város
Polgármesteri Hivatala
az alábbi munkakörökbe
munkatársakat keres
azonnali felvételre:**

Igazgatási irodavezetőt – állam- és jogtudo-
mányi egyetemi vagy államigazgatási főiskolai
végzettséggel

2 fő építéshatósági előadót – szakirányú fel-
sőbbfokú végzettséggel

Bérezés: a köztisztviselők jogállásáról szóló tör-
vénynek megfelelően

A jelentkezést írásban Pilisvörösvár város jegyző-
jéhez kell benyújtani.

Cím: 2085 Pilisvörösvár, Bajcsy-Zs. tér 1.
Telefon: 06-26/331-688

FELHÍVÁS

Tisztelt vörösvári polgárok!

Tisztelettel tájékoztatom Önöket, hogy a Gröbenzell–Pilis-
vörösvár települések közötti partnerkapcsolat 10 éves évfordulója al-
kalmával, valamint a millenniumi évfordulóra való megemlékezés
céljából a gröbenzelli német-magyar egyesület (DUVG Deutsch-
Ungarische-Verein Gröbenzell e.V.) kerékpártúrával emlékezik meg
Gröbenzellből indulva és Pilisvörösvárra érkezve. A túrán résztvevők
augusztus 30-án indulnak, és szeptember 9-én várhatóan 15 órára ér-
keznek Pilisvörösvárra.

Ez az emléktúra túlmenően azon, hogy fantasztikus ötlet, különös
súlyt kap attól, hogy Gröbenzell prominensei vesznek részt, így pél-
dául polgármester kollégám, dr. Bernd Rieder, továbbá a partnerkap-
csolatok referense, aki egyúttal képviselő is, további két képviselő, az
egyesület teljes vezetősége és Gröbenzell jegyzője, Rudi Ulrich úr.

Ez a túra túlmutat a Gröbenzell–Pilisvörösvár partnerkapcsolat
szintjén, ezért a média (közszolgálati rádió, tv, fontosabb napilapok és
helyi sajtó) bekapcsolásán túlmenően szándékomban áll a német
nagykövet és a külügyminisztérium meghívása, tehát a találkozót
nemzetközi szintűvé szeretném emelni. E találkozó Vörösváron törté-
nő méltó megünneplése érdekében korlátozott létszámmal ugyan, de
várom Vörösvár valamennyi egyesületének – különösen azoknak,
akik a partnerkapcsolat 10 évében tevékenyen vettek részt – tagját és
vezetőjét, hogy részben a fogadáson (Fetter vendéglő előtt), részben
pedig minél távolabbról való, kerékpárral történő fogadásukat és ki-
sérletüket biztosítsuk. Jómagam a beérkezés napján Tarjánban várom
a küldöttséget, az ottani jó ismerős polgármester kollégámnál és
igyekszem dr. Rieder kollégámmal és csapatával minél előbb talál-
kozni.

Ezért toborzok jelen megkereséssel vörösvári polgárokat, akik
akár Tarjánból, akár az azt követő települések bármelyikétől egyre
növekvő létszámban kísérik vendégeinket.

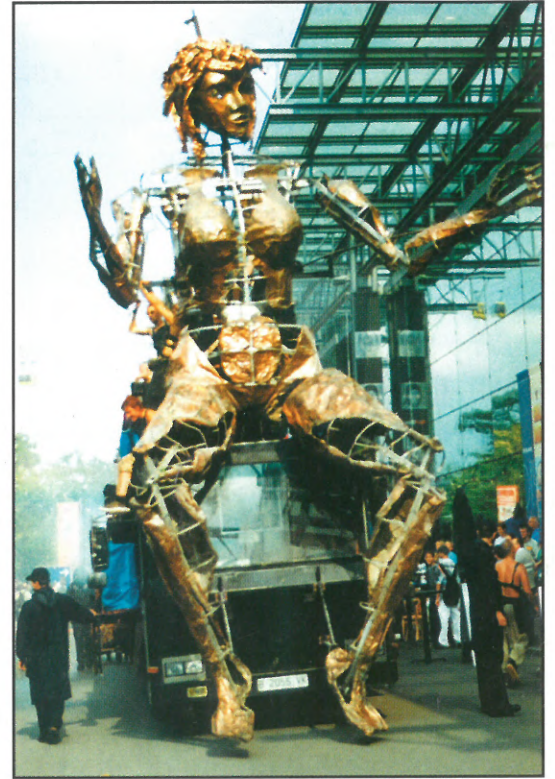
Kérem tehát azokat a vörösvári polgárokat, akik kerékpárral kí-
vánják fogadni és kísérni gröbenzelli partnereinket, jelentkezzenek
szeptember 06. napjáig vagy a polgármester titkárságán (tel+fax:
06-26/330-410, e-mail: polgarmester@pilisvorosvar.hu), vagy
Manhertz Mártonné asszonynál, a Heimatverein elnökénél (Pilisvö-
rösvár, Petőfi S. u. 29. tel: 06-26/330-444), vagy Müller János képvil-
selő úrnál (Pilisvörösvár, Deák F. u. 1933/2. hrsz. tel: 06-26/330-690).
A jelentkezőkkel a részleteket szeptember 8. napján (péntek) fogjuk
megbeszélni egy később megadott helyen.

Üdvözlettel:

Botzheim István
polgármester

Egy világkiállítás képei

Augusztus 2-án a gerstetteni jutalomüdülésen résztvevő 30 vörösvári diák tanáraikkal és vendéglátóikkal Hannoverben megtekintette az expót. A diákokat újságunk szerkesztője, Sax Ibolya is elkíserte, aki természetesen nem felejtette el fényképezőgépét is betenni az útipoggyásza.

Baloldalt fent a magyar, alatta a thaiföldi pavilon. A többi képen egy látványos, színes felvonulás látható a vásár egyik utcáján.

